

bb 69. barcsay jenő grafikai kiállítása a durer teremben

k áe/tm-lm hk

1964. december 2.

a képcsarnok vállalat durer termében kiállítást rendeztek barcsay jenő kossuth-díjas festőművész grafikai alkotásaiból. a tárlatot szerdán dr. László Gyula egyetemi tanár nyitotta meg. a december 16-ig megtekinthető kiállítás a művész 57, utóbbi években készült alkotását, toll- és tusrajzát mutatja be. /mti/

-. -

bb 70. „uj,, colombe a katona józsef színházban

k s/tm-lm fm

1964. december 2.

a katona józsef színházban jean anouilh: colombe című darabjának szerda esti előadásán új címszereplő mutatkozott be a közönségnek: váradi hédi. colombe szerepét eddig domján edit alakította. /mti/

-. -

bb 71. időjárásjelentés

gk-lm hk

1964. december 2.

a meteorológiai intézet jelenti december 2-án, szerdán 19 órakor:

párás idő

várható időjárás csütörtök estig:

erősen felhős idő, főként délen és nyugaton szórványos havaseső, eső, északnyugaton helyenként havazás. mérsékelt északi, északkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 3 - plusz 7 fok, keleten helyenként 7 fok felett. /mti/

-. -

19.45/a

20.00 Cse!

- 40 -

PKK

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Béni utca 6-7. Telefon: 166-400, 166-600

A szerkesztési és kiadási a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. december 3.

bb 1. csuszó zsaluzattal építik fel a 18-emeletes budapest szállodát

i sb/tm szb -cz

1964. december 3.

a budafoki kisérleti lakótelepen épül az első lakónáz csuszó zsaluzattal. a tizenegyemeletes épület homlokzati falait és a válaszfalakat is egyetlen nagy zsaluzat formázza. a szilárdan összefüggő fal-formát hidraulikus gépek mozgatják, állandóan feljebb emelik, miközben a dolgozók a zsaluzatot betonnal töltik meg. a jövő évben még két tizenegyemeletes kisérleti ház csuszó zsaluzat építésére kerül sor, s a harmadik ötéves tervben pedig előreláthatóan évente mintegy 2000 lakást kell építeni ezzel a módszerrel.

a csuszó zsaluzat építés hazai módszerét thoma józsef, a mélyépítési tervező vállalat mérnöke dolgozta ki. az új eljárás jól bevált a gabonasilók, a víztornyok és a hűtőtornyok építésénél, mert nagyon sok állványozó és zsaluzó faanyagot takarított meg. a lakónáz építkezésénél viszont az is növeli az új módszer jelentőségét, hogy nincs szükség toronydarura, vagyis az új módon magasabb házakat építhetnek, mint a toronydarukkal. az építésügyi minisztérium határozatára ezért a csuszó zsaluzat eljárás lesz a magas lakónázak építésének módszere. most újabb intézkedéssel egészítették ki a korábbi határozatot, mert nemcsak a lakónázak, hanem a magas szállodák építésére is ezt az új eljárást írták elő.

a fogaskerekű végállomásával szemben, a volt florida hotel helyére kerülő budapest szálló lesz az első, amelynek 18 emeletét csuszó zsaluzattal építik fel. a középülettervező vállalat mérnökei már hozzáfogtak a szálloda megtervezéséhez és megkezdődött a mozgó zsaluzat előkészítése is. a munka sürgős. ezért még a belkereskedelmi minisztérium is felajánlotta, hogy segít az építés műszaki feltételeinek megteremtésében. a cél az, hogy lehetőleg még a jövő év elején sor kerüljön az építkezésre. később ugyanis a budapest hotelhez készített csuszó zsaluzatot és emelő-szerkezetet kell majd felhasználni a margitszigeti és a balaton-parti újabb magas toronyszállodák építéséhez is. /mti/

-. -

- 1 -

bb 2. hatvan millió forint értékű házkezelési munka - társadalmi erőből

i hi/tné szb zs

1964. december 3.

a budapesti lakóbizottságok, illetve a bérlők évente több ezer társadalmi szerződést kötnek a házkezelési igazgatóságokkal a lakóépületek karbantartására. az utóbbi három évben a szerződések alapján elvégzett munkák értéke megközelíti a 60. millió forintot. /mti/

--

bb 3. hat kilométernyi hálóval „huzzák”, a balaton vizét - kétszázhuszonnyolc mázsa hal egy nap alatt

vid ká/sk szb ká

1964. december 3.

a balatonon befejezéshez közeledik az őszi nagy halászat. a halászokat az elmúlt napokban szerencse kísérte, dus zsákmánnyal tértek partra. a hat balatoni halászbrigád 12 hajó segítségével egyszerre mintegy hat kilométernyi hálóval „huzza”, a vizet. az őszi rekordot ezen a héten érték el: egy nap alatt 228 mázsa halat szállítottak partra.

a nagyományos tihanyi gardahalászat már megszűnt. a gardák nem a tihanyi „kut”, körül gyülekeznek, amit bizonyít, hogy a tihanyi brigádnál sokkal több gardát fogtak a keszthelyi és a fonyódi brigád tagjai. a gardák hatalmas rajai a tó más területein keresnek telelőhelyet. a legnagyobb gardaszákmányt a keszthelyi halászok kerítették hálóba: egy nap alatt 135 mázsát fogtak. /mti/

--

bb 4. mazsola, cica-mica, manóka és a többiek - habszivacsból

i sz/tné szb vg

1964. december 3.

a gyerekek kedvenc bábfigurái a televízióban szereplő futrinka utcai lakók textilből, raffiából megformálva már kaphatók, rövidesen azonban műanyag habszivacs alakjában is forgalomba kerülnek. a polimer műanyag ktsz készült fel gyártásukra, 25-30, sőt 50 centiméteres nagyságu is lesz a mazsola, cica-mica, a manóka és a többi társuk, - egyelőre 15-en költöznek a játékboltokba a futrinka utcából. a bábfigurák tervezőinek csupán az volt a kívánságuk, hogy a játékokat az eredeti alakjukban és színekben készítsék. /folyt.köv./

- 2 -

bb 4. /mazsola... 1. folyt./- szb

a kereskedelem pedig azt kérte, hogy a festék a poliuretánhabbabák fürdetés után is megtartsa eredeti színét. miután a ktsz mindenre vállalkozott, 5 millió forintos megrendelést kapott a sport-hangszer és játékaru nagykereskedelmi vállalatától. a szerződés alapján a ktsz mintegy százezer habszivacs játékot ad át a kereskedelemnek a jövő évben. a játékelexporttal foglalkozó ártex külkereskedelmi vállalat is kért mintakollekciót, hogy eljuttassa vevőéhez. ilymódon könnyen lehetséges, hogy a futrinka utcaiak külföldön is híresekké válnak. /mti/

--

bb 6. 50 dekás, 1 kilós celofán-csomagolásban árusítják az aszaltszilvát - 7 nagyteljesítményű aszalógépet vásároltunk jugoszláviában

i kz szb ká

1964. december 3.

a téli időszakban mind a belföldi, mind pedig a külföldi piacokon keresett és sokszor hiányolt cikk az aszaltszilva. a termelés, illetve a felvásárlás növelésére az idén hét, egyenként napi 100 mázsa teljesítményű aszalógépet vásároltunk jugoszláviában. a gépekből egyelőre még csak három kapcsolódott be a termelésbe, úgyhogy a kereskedelemnek az idén még a szilvatermelő vidékek lakosságától felvásárolt tételekre kell támaszkodnia, s ez alig valamivel több az elmúlt évinél. a vásárlók tettségével találkozik majd az az intézkedés, amely szerint nemcsak ládából ömlesztve árusítják az aszaltszilvát, hanem 50 dekás és egy kilós celofán csomagolásban is forgalomba kerül. a celofán-csomagolás nemcsak higiéniai szempontból előnyös, megakadályozza azt is, hogy a szilva magába szívja a nedvességet.

amint a nagyteljesítményű új aszalógépeket üzembelhelyezik, az aszaltszilva végképpen megszűnik hiánycikk lenni. a gépeket ezenkívül gyökér, sárgarépa, zeller és más zöldségfélék szárítására is felhasználhatják. /mti/

--

bb 5. diákklubot kaptak az eötvös loránd tudományegyetem hallgatói

i fe/néné szb zs

1964. december 3.

a károlyi utca és az irányi utca sarkán - a volt metro klub helyén - megnyílt az eötvös loránd tudományegyetem diákklubja. az építési és átalakítási munkákat zömmel a hallgatók végezték el társadalmi munkában.

az új diákklubban rendezik meg a vitakörök üléseit és a különböző diákösszejöveteleket. a klub programjában szerepel előadást és más kulturális összejövetelek rendezése is. /mti/

--

- 3 -

bb 7. kvarcórával, nyolcvan nyomtatott áramkörrel méri a földmágnességet az új magyar magnetométer

1 tz/gg szb vg

1964. december 3.

új műszert dolgozott ki az optikai és finommechanikai központi kutató laboratórium a földmágnesség mérésére. az új magnetométer, amelynek alapja szemerédy pál egyetemi adjunktus találmánya, magfizikai elv alapján működik. ha a benne elhelyezett, különlegesen desztillált víz körül erős mágneses teret létesítenek, az - mint valami „atom-kresz”, - rendet teremt a hidrogén-atomokon belül különböző pályákon keringő protonok mozgásában. amikor aztán a mágneses teret hirtelen megszüntetik, a protonpályák igyekeznek visszajutni eredeti helyzetükbe és éppen visszarendeződéjük mikéntjéből állapítja meg a műszer az adott földrajzi pontra jellemző mágneses térerősséget.

és ebben már benne is van az új műszer egyik legnagyobb előnye: magát a térerősséget méri, nem csupán annak változásait, mint a többi magnetométerek. ugyanakkor legalább tízszerre érzékenyebb a többinél. írószerkezete papírszalagra rögzíti a mért adatokat, még pedig a beépített igen pontos kvarcóra révén a mérés időpontjával együtt. ezt a műszert tehát akár hónapokig is magára lehet hagyni, míg a többit állandóan figyelni kell, mert minden mért adatot csak a mérés időpontjában lehet - és kell is - leolvasni és emberi erővel feljegyezni.

az új műszer elektronikus alkatrészekkel, körülbelül nyolcvan logikai kártyával - nyomtatott áramkörrel - működik. éppen ezért igen hosszú időn keresztül marad megbízható, míg a régebbi típusu magnetométereket évenként kell hitelesíteni, még pedig potsdamban.

a berendezés eddig egyetlen példányban készült el, de már külföldön is ismerik és elismerik. a gyártásának megkezdésével kapcsolatos tárgyalások folyamatban vannak. /mti/

--

bb 8. új szobrokat kap budapest

1 ni/hné szb zs

1964. december 3.

1965-ben több új szobrot állítanak fel budapesten. irinyi jánosnak, a gyufa feltalálójának egészalakos szobrát - buza barna szobrászművész alkotását - a műszaki egyetem mögötti saru utcában helyezik majd el. /folyt.köv./

- 4 -

bb 8. /új szobrokat... 1. folyt./- szb

mechwart andrás gépészmérnök - az ő nevéhez fűződik a Ganz-gyár fellendítése - mellszobra a róla elnevezett Ligetet díszíti majd a 2. kerületben. virág benedek emlékszobra a költő egykori lakhelyén, az 1. kerületi apród utcában kap helyet. /mti/

--

bb 9. teletőbe vonult a nagykunsági és a hortobágyi ménes

vid ká/sk szb ká

1964. december 3.

a nagykunsági állami gazdaság hortobágyi és a nagykunsági pusztákon legelő magyar félvér ménese teletőbe vonult. a karámkokba és a fedett istállóba mintegy 300 állatot „kötöttek”, be. az idén tovább gyarapodott az állomány, jóllehet nagy exportot bonyolítottak le. osztrák, német és svájci lótenyésztők továbbtenyésztésre hét méncsikót és tizenkilenc sportlovat vásároltak a ménesből. /mti/

--

- 5 -

bb 10. megajándékozzák a legrégebb szocialista brigádokat dísgyőrött

vid/lk/m/szf

1964. december 3.

a lenin kohászati művek az elsők között volt a szocialista brigádmozgalom elindításában. a martinások kezdeményezése már az első évben követőkre talált s 1959-ben 102 munkacsapat csaknem ezer dolgozója csatlakozott az új versenyformához.

ma már a kohászati művek nyolcszáz munkabrigádjának majdnem kilencezer tagja, köztük számos műszaki, adminisztratív és nődolgozó vesz részt sikerrel a versenyben.

a mozgalom ötödik évfordulója alkalmából a gyár vezetősége megajándékozza a szocialista brigádverseny uttörőit, azokat a munkacsoportokat, amelyek kezdettől fogva mindmáig folyamatosan eleget tettek a követelményeknek, teljesítették a versenyszervezés feltételeit. negyvenhét - a szocialista címet többszörösen elnyert munkabrigád 356 tagját értékes könyvjutalomban részesítik. az ajándékokat a most sorakerülő decemberi termelési tanácskozásokon ünnepélyesen adják át az arra érdemeseknek. /mti/

bb 11. a raktárból sikkasztott - bűntársaival együtt elítélték

i bc/sk/m/zs

1964. december 3.

sikkasztó anyagkezelők és bűntársaik ügyében hirdetett ítéletet a központi kerületi bíróság. hegedüs géza, a papucskészítő ktsz volt raktárosa a bőrök kiadásánál nagyobb, visszavételezésénél kisebb mennyiséget könyvelt el a ténylegesnél. a többletet átadta régi ismerősének, fekete ferencnek, s ő némethi gyula cipész kisiparosnál értékesítette a bőröket. egy „szállítás”, alkalmával azonban feketét leleplezték.

bűncselekménnyel szerzett bőryanagok más úton is kerültek némethihez. körmendi béla, a haladás cipész ktsz talpvágója a bőrök szétosztásánál „tett szert”, többletre s ezt kilonként 90 forintért eladta bíró sándor cipész kisiparosnak. tőle némethi gyula 120 forintos egységáron vásárolt a bőrből. tihanyi károly éjjeliőr a méh egyik telepén az értékesebb bőröket kiválogatta, s testvére, tihanyi józsef utján ugyancsak némethi gyulához juttatta el.

/folyt.köv./

8.17/-n

9.30 Pn!

-6-

le

bb 11. /a raktárból ... 1. folyt./ m

a bíróság némethi gyulát egy évi, hegedüs gézát és tihanyi józsefet 10-10 hónapi, fekete ferencet és bíró sándort 6-6 hónapi szabadságvesztésre, tihanyi károlyt egy évi felfüggesztett és körmendi bélát 8 hónapi felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. némethi gyulával, bíró sándorral és körmendi bélával szemben pénzbüntetést is kiszabott a bíróság. /mti/

bb 13. automata-szobrász

i sz/tr/m/vg

1964. december 3.

az automatizálás korszakában már azon sem lehet csodálkozni, ha automata szobrászt fedeznek fel. ilyen szoborportré készítő önműködő berendezést szerkesztett nógrádi béla műszaki tisztviselő édesapjával, nógrádi zoltán nyugdíjas szerzővel együtt. a találmány kivitelezését a fénycső világítástechnikai és villamosági szövetkezet vállalta, s a mintapéldányt a józsef nádor téri szövetkezeti bemutató teremben szemlélték meg az érdeklődők.

a fotocellával vezérelt automata filmfelvevő géphez hasonlít. az, akiről, illetve amiről a portré készül, forgószeleken foglal helyet. a vetítő fénycsíkot bocsát a modellre, s a gép 260-360 felvétellel szalagon rögzíti a képet. a szék 10-15 másodperc alatt forog körbe, ennyi idő alatt történik a szoborformázás előkészítése, s megkezdheti munkáját a faragó-berendezés.

a találmánnyal azonban korántsem a szobrászművészekkel akarnak versenyezni, a berendezést elsősorban ipari felhasználásra szánták. alkalmazható az öntvényekben bonyolult formájú öntőminták, valamint a játékgyártó- és műanyagiparban figurális tárgyak sokszorosított szerzőségeinek készítésére, s beépíthető különböző automatikákba, például szerzőgépek vezérléséhez is. az öntvényekben 30-40-et szándékoznak munkába állítani. a készülék iránt külföldön is érdeklődnek és a közeljövőben több nagy nyugati cég küldi el képviselőjét budapestre, hogy megismerkedjék az automata-szobrásszal. /mti/

le

8.22/-n

9.30 Pn!

-7-

bb 12. vas gémeskut egy ormánsági faluban

vid/ká/tr/m

1964. december 3.

Lukács István 66 éves kovács és lakatos különös ujitással lepte meg faluját, az ormánsági bogdását: vasból készített új gémeskutat. a bizarrnak tűnő ötletet azonban nem a szeszély sugallta, hanem a lapos gazdasági számítás. gémeskuthoz való jó minőségű fa ugyanis ritkán kapható és igen drága, s a kut még így sem hosszúéletű. tizenöt-husz év alatt elkorhad az ágasfa földbe állított része. a vas gémeskut viszont tartós és olcsó.

a Lukács-portán álló gémeskut „ágasfája”, négy méter magas bordás vasszerkezet, hasonló a városi lámpaoszlopokhoz. nyolc méter hosszú gémről csüng le a kutostor és ezt 93 kilós betontömb ellensúlyozza. az idős mester maga készítette a műszaki rajzot és maga vágta, hegesztette a kut minden alkatrészét.

bb 14. két szerepcseré a nemzeti színpadban

1 s/gg/m/fm

1964. december 3.

a nemzeti színház repertoárjában levő „II. József”, és „Lear király”, című darabokban két szerepcserére kerül sor. hindi sándortól, - aki a katona József színházban néhány nappal ezelőtt bemutatott „Tengeri malacok”, című színműben a rendőrkapitányt játssza -, a II. József, - ben eddig alakított hadik szerepét raksányi Gellért veszi át. a „Lear király”, -ban az orvost hindi sándor helyett a további előadásokon tarsoly elemér alakítja.

bb 15. tízmillió forint értékű toll exportra

vid/ká/sk/m

1964. december 3.

Békés megyében, főként Orosháza, Kondoros, Szarvas, Békésszentandrás és Tótkomlós környékén, nem ritka az olyan háztáji gazdaság, ahol 100-150 libát nevelnek évente. emellett az orosz-házi új élet, a Békésszentandrás-rákóczi és a szarvasi táncos termelőszövetkezet nagyüzemi libatenyésztésre is berendezkedett. Békés megye földművelőszövetkezetei összesen tízmillió forint értékű libatollat vásároltak fel a termelőszövetkezetektől és a háztáji gazdaságokból. a hófehér toll zömét a német szövetségi köztársaságba és csehszlovákiába exportálják. a tollértékesítés szép jövedelmet hoz a háziasszonyoknak. Orosházán, Kondoroson, Tótkomlóson vannak asszonyok akik a libatollért 3500-4000 forintot vettek fel./mti/

-8-

8.30/-n

930 p.m.

bb 16. vácától a zemplémi hegyekig 45 legényszállót rendeztek be a miskolci földtani kutatóknak

vid tné vm szf

1964. december 3.

a miskolci északmagyarországi földtani kutató-furó vállalat munkásai ma már 46 nagyteljesítményű berendezéssel vácától egészen a zemplémi hegyekig „vallatják”, a földet, hogy új szén, érc és ásványtelepeket találjanak. ezek a dolgozók - legtöbbször távol a községektől és a vasutvonalaktól - eddig igen nehéz és rendezetlen körülmények között éltek. sokan közülük a szabadban, illetve a munkahely közelében maguk eszkábálta kunyhóban laktak. a dolgozók munkakörülményeinek megjavítására csaknem egymillió forintos költséggel a hatalmas területen eddig 45 legényszállást rendeztek be. a jól felszerelt, fűthető helyiségekben 200 távoli vidéken lakó munkások találtak második otthonra. a vasuttól és községektől távol eső munkahelyeket - ahová még posta sem jár - rádióval látták el és négy korszerű lakókocsit rendeltek az ipartól. a lakókocsikban kényelmes ágyak, kis asztalok, rádió, társasjátékok és fűtő berendezések szolgálják majd a kényelmet. a kocsikat tavasszal adják át. ekkor kezdik meg gyöngyösön mintegy 7.5 millió forintos költséggel a vállalat új telephelyének építését is. a telepen 1966-ig nyolc kétszobás lakást, irodaházat, raktárakat és szerelőműhelyeket létesítenek. ezzel jelentősen meggyorsul majd a kutatómunka a mátra aljában, mert az irányítás és a gépek kijavítása nem a távoli Miskolcon, hanem gyöngyösön történik./mti/

bb 18. naponta 2 dekával gyarapodnak az expressz-csibék nódmező-vásárhelyen

vid ká sk vm

1964. december 3.

a rekord gyorsasággal fejlődő Lohmann csibéket nevel a nódmező-vásárhelyi állami gazdaság. kizárólag hazai, a szentesi erőtakarmangyár által készített tápokat etetnek, s ezeket a készítményeket ugyanolyan jól hasznosítják az expressz-baromfiak, mint a javasolt német tápok. egy hónap alatt 60 dekát, naponta tehát két dekát gyarapodnak a Lohmann csibék, s kilencheses korukra elérik a 130 dekás átlagsúlyt.

a gazdaságban pontos nyilvántartást vezetnek a takarmányhasznosításról. eszerint egy kiló súlynövekedéshez 3,18 kiló táptakarmanyszükséges, míg a sárga magyar és egyéb fajták 4,80 kiló takarmányt fogyasztanak el ehhez. egy kiló csirkehus előállításának költsége nem éri el a 13 forintot. az elhullás minimális, mindössze 0,78 százalék. a gazdaság az idén már 50.000 Lohmann-csibét szállított a feldolgozó vállalatoknak./mti/

-9-

8.59/-n

930 p.m.

bb 23. fiatalok védnökségvállalása a pápai textilgyár művelődési otthona felett

vid/j/m/fm

1964. december 3.

a pápai textilgyár kisz-fiataljai arra vállalkoztak, hogy fellendítik a gyári művelődési otthon életét. a kiszisták elsősorban otthonosabbá teszik a termeket: társadalmi munkában rendbehozzák a színpad világító-berendezéseit, és kicsinosítják a nézőteret, kijavítják a butorokat. a kőműves és asztalosmunkákat az üzem fiatal mérnökeinek segítségével végzik. e munka befejezése után a fiatalok újabb szakköröket alakítanak és klubdelutánokat rendeznek az üzem dolgozóinak. /mti/

...

bb 24. magyar növényfajták sikere külföldön - intenzívebb körülmények között folytatjuk a nemzetközi fajtakísérleteket

i le/m/ká

1964. december 3.

a kgst mezőgazdasági állandó bizottsága a közeljövőben megvizsgálta a nemzetközi fajtakísérletek eddigi eredményeit és jövő évi terveit. mint a mezőgazdasági fajta- és termesztéstechnikai minősítő intézetben az mti munkatársának elmondották, ezek a kísérletek Magyarország számára is igen hasznosak voltak. három év alatt, 1961-től 1964-ig a kgst-országok közös fajtakísérleteiben résztvett 313 növényfajta közül több mint 150-et hazánkban is kipróbáltak. a vizsgálatok egyik előnyös következménye hogy a magyar szakemberek átfogó képet kaptak a külföldi növénynevelés eredményeiről, az új fajták színvonaláról, s emellett azt is megtudhatták, hogyan válnak be a mi fajtáink külföldön. mindez ösztönzően hatott a hazai növénynevelésre, meggyorsult az új fajták előállítás.

az összehasonlító vizsgálatok közvetlen eredményekre is vezettek: a kísérletek során mindegyik ország talált több, köztermesztésre is alkalmas külföldi fajtát. nálunk például már több mint egymillió holdon termesztik a szovjet bezosztája búzát és mintegy 50.000 holdon a nagy olajtartalmú szovjet napraforgókat, elterjedőben van a német amselburgonya. a fajtakísérletek révén vált ismertté és terjedt el számos magyar növényfajta a baráti államokban. bulgáriában például a polyploid cukorrépákat, a kecskeméti 363-as paradicsomot és az iregszemcsei szóját, csehszlovákiában a kompotti kenderet, a szovjetunióban pedig a b 40-es ősziárpát és a pannón őszi búkkönyt termelik.

/folyt. köv./

9. 14/m

- 10 -

9 35 Pm

bb. 24./ magyar növényfajták-....1folyt./ m

a jövő évben számos új növényfajta terjesztik ki a közös kísérleteket. mivel az utóbbi időben sok magyar szakember személyesen tanulmányozta a szocialista országokban a növénynevelés eredményeit, most már olyan meghatározott növényfajtákat kérünk kipróbálásra, amelyekről tudjuk, hogy közvetve vagy közvetlenül hasznosíthatók itthon. ennek megfelelően a szovjetunió többek között búzát, hibridkukoricákat és zöldségféléket, az ndk ősziárpákat, borsókat és fűféléket küld. nagy számmal szerepelnek ezen kívül a kísérletekben az új külföldi burgonya- és lucernafajták is.

a nemzetközi kísérletekben szereplő fajtákat, - akárcsak a nyugati országokból származó többszáz növényfajtát - magyarországon 26 fajtakísérleti állomáson vizsgálják. a kísérletek színvonalának emelésére most továbbfejlesztik az állomásokat. növelik gépparkjukat, többek között újabb parcella-cséplőgépeket szereznek be. a termesztési viszonyokat is intenzívebbé teszik, számolva azzal, hogy mire a most kipróbált fajták köztermesztésbe kerülnek, a mostaninál több tápanyag és öntözővíz jut a növényeknek. /mti/

...

bb 29. körzeti gyermek-szakrendelők salgótarjánban

i vid/fm/m/fm

1964. december 3.

salgótarjánban 1961-ben hozták létre az első körzeti gyermek-szakrendelőt, amelyben tavaly 6555 gyermeket gyógyítottak. a tervek szerint a városban további három körzeti gyermek-szakrendelőt létesítenek, s ezekben tanácsadó szolgálat is működik majd. /mti/

...

bb 30. gördülő hajtatóház épül a szigetközben

vid/ká/sk/m

1964. december 3.

győr megye zöldséges kertjében, a szigetközben 1200 négyzetméter alapterületű hajtató házat épít a lipóti petőfi tsz. ez lesz az ország egyik legkorszerűbb termelőszövetkezeti hajtató háza. érdekessége, hogy a hatalmas építmény tovább gördithető, így biztosítható a maximális kihasználása. a hajtató ház fűtésének megoldása is újszerű: magában a csővázban kering a fűtővíz, a hajtató ház koratavasra elkészül. /mti/

...

9. 15/-n

- 11 -

9 35 Pm

bb 17. az iskolák udvarai, kertjei a fiataloké

i vt gg vm sr

1964. december 3.

az oktatási intézményeknél kötelező a „zöld-övezet”, kialakítása a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy sok helyen a legkülönfélébb célok miatt csökkentették az iskolák telkeit, s legtöbbször ilyen esetekben az egészségügyi szempontból is igen jelentős zöld-terület esett a csökkentésnek áldozatul. például a szekszárdi egyes számú általános iskola területéből fedett vásárcsarnok építésére vettek el, az alibánfal és a galamboki általános iskola udvarából elvett földterületen tűzoltószertárat létesítettek. balatonkeresztúron a helyi általános iskola telkének egy részén bisztró kapott helyet. a komáromi petőfi sándor általános iskola telkéből 700 négyszöglet sajátítottak ki lakóház építésre, amivel az udvar felére csökkent, s még több mint ötven nagy fát is kivágtak.

a pedagógusok szakszervezetének kezdeményezésére - az egészségügyi minisztérium és a művelődésügyi minisztérium együttesen intézkedett, hogy az oktatási intézmények telkeit, udvarait, kertjeit más célokra ne vegyék igénybe./mti/

- . -

bb 19. nászutás-üdülő sopronban

vid lk vm szf

1964. december 3.

a szép környezetű soproni szot-üdülőbe sok nászutaspár utaltatja be magát: ez évben eddig félezer nászutás töltötte itt mézeshegyeit. az üdülő vezetősége megkülönböztetett figyelemmel várja az ifjú házasságokat. azok a nászutások, akik érkezésüket előre jelzik, a legszebb szobákat kapják, s az üdülő vezetősége virágcsokorral köszönti őket. ott-tartózkodásuk alatt is fokozott figyelemmel gondoskodnak róluk./mti/

- . -

bb 21 nárommiliárd forint értékű közös vagyont leltároznak szolnok megye termelőségvetkezeteiben

vid ká tr vm

1964. december 3.

szolnok megye termelőségvetkezeteiben megkezdődött a közös vagyonszámbavétele. ötszáz bizottságnak több mint három milliárd forint értékű vagyont kell leltárba venni. a megye legnagyobb közös gazdaságában, a mezőhéki táncsics tsz-ben kilenc brigád tevékenykedik. mezőhéken és rákócziujfaluban mintegy hatvan millió forint értékűről készítenek pontos felmérést./mti/

- . -

B.20/-n

-12-

935 Pm!

bb 20. klubélet a bács megyei tsz-tanyaközpontokban

vid j vm fm

1964. december 3.

bács megye tanyaközpontjaiban 30 tsz-klub működik, amelyeknek többségét televízióval, rádióval, lemezjátszóval és társasjátékokkal szerelték fel. a klubélet már mindenütt megkezdődött, s szinte minden este látogatottak a helyiségek. a bajai járási józsef attila művelődési ház mozgalmat indított a tanyasi klubok patronálására. a tsz-klubvezetők részére bemutató klubesteket rendeznek a városban és egy-egy nagyobb községben./mti/

- . -

bb 22. új lottóház épült a frankel leó uton

i sb gg vm vg

1964. december 3.

a 43-as építőipari vállalat dolgozói új házsorral magasztják a frankel leó ut páros számú oldalát. a régi földszintes épületeket lebontották és hatemeletes, modern otp lakóházakat építenek. a vállalat dolgozói most adták át az új házsor első épületét, a frankel leó ut 72 számú telkén emelt 30 lakásos lottóházat. decemberben pedig befejezik a frankel leó ut 74-76 számú új ház építését, amellyel újabb 35 család jut otp öröklakáshoz.

az építésvezetőség már felkészült a télre is. négy ház építését gyorsította meg, hogy a hidegek előtt tető alá kerüljenek az épületek. gondoskodott nagyteljesítményű hőlégfűtőberendezések felállításáról, s az ém csőszelő vállalat segítségével az egyik nagy lakóházban már január közepére felszerelik a központi fűtés végleges kazánjait is. a négy épületben így egész télen át kedvező körülmények között dolgozhat majd a vállalatnak mintegy 150 munkása. a télen elvégzett munka eredményeként pedig a jövő év őszéig összesen négy nagy lakóház épül fel - csaknem 300 öröklakással - a frankel leó ut páros oldalán./mti/

- . -

bb 27. feltáró ut épül a csóványoson

vid gö tr vm ká

1964. december 3.

a borszöny hegység legmagasabb csúcsa, a csóványos oldalában vágásra „érett”, az erdő. a mintegy százezer köbméter fát azonban utak hiányában csak nagy költséggel tudnák elszállítani. ezért a borszönyi erdőgazdaság négy millió forintos költséggel feltáró utat épített a csóványosra. a nyolc kilométer hosszú utat a jövő évben készülni el./mti/

- . -

9.26/-n

-13-

9.40 Pm!

le

bb 25. a csehszlovák-magyar vízügyi szervek együttműködésének eredményei

vid lk vm szf

1964. december 3.

az új folyamszabályozási művekhez és a régiek karbantartásához évente mind magyar, mind csehszlovák részről 20.000-30.000 köbméter terméskövet építenek be a közös duna szakaszon és többszáz ezer köbméter kavicsot kotornak ki a mederből, hogy mélyítsék a hajózást akadályozó gázlókat.

időnként az árvízvédelemmel kapcsolatban is megtárgyalják a szükséges együttműködést. az év egyik legjelentősebb munkája volt, hogy az északdunántúli vízügyi igazgatóság és a csehszlovák folyamszabályozási szervek dolgozói közösen elkészítették a dunakiliti és ásványráró közötti duna-szakasz középvíz-szabályozási tanulmánytervét. ez a terv a nagyszabású dunai vízierőmű rendszerrel kapcsolatos folyamszabályozási munkák részbeni előkészítését jelenti. /mti/

bb 26. miért harangoznak kőszegen 11 órakor?

vid j vm fm

1964. december 3.

a nagy idegenforgalmu kőszegen, hazánk legkisebb, de egyik legsebbe városában sokaknak feltűnik, hogy délelőtt 11 órakor harangoznak. több mint 400 évre visszanyúló történelmi eredete van a helyi szokásnak: kőszeg lakosait a törökök felett aratott helyi győzelemre emlékezteti a harangszó. 1532. augusztus 5-én százezres török hadsereg kezdte ostromolni a jurisics miklós várkapitány vezette kőszegi várat. ez nyitotta meg a hazai várháborúk sorát. mindössze 46 katonára és mintegy 700 várba menekült jobbágy család vette fel a reménytelennek látszó küzdelmet a török tuleróvel szemben. e maroknyi csoport 25 napi harc után győzött s a hatalmas török sereg visszavonult. ez 11-12 óra között kezdődött, s emlékére azóta 11 órakor is harangoznak a városban. /mti/

9.55/-n /
1020 P₂

-14-

bb 31. motoros szakkör a nagykőrösi általános iskolában

vid/gö/m/fm

1964. december 3.

a nagykőrösi rákóczi általános iskolában motoros szakkör alakult, amelyben a tanulók megismerkednek az 50 köbcentis kismotorok vezetésével, kezelésével és szerelésével. a tanév végén a gyerekek vizsgát tesznek a kresz-ből. /mti/

bb 33. tízéves az akadémia elméleti fizikai kutató csoportja -

i ms/hmé/m/zs

1964. december 3.

a magyar tudományos akadémia tíz évvel ezelőtt hozta létre az elméleti fizikai kutató csoportot azzal a céllal, hogy hazánk lépést tartson a fizika világszerte tapasztalható rohamos fejlődésével. a napokban gombás pál akadémikus a magyar tudományos akadémián beszámolt a vezetése alatt álló kutatócsoport tízéves munkájáról.

a csoport kutatásai az elméleti fizika széles területét fogják át. vizsgálatokat folytattak az atomszerkezet, a kvantumkémia, a szilárd testek elmélete, az általános többtestprobléma, a magfizika, az elemi részecskék elmélete és az általános relativitáselmélet körében. a kutatók egész sor értékes eredményt el és munkájuk iránt külföldön is nagy az érdeklődés. *(érték)*

az atomszerkezeti vizsgálatok eredményeként például sikerült az ugynevezett statisztikus atommodellt oly módon továbbfejleszteni, hogy az eddig ismert hasonló modelleken túlmenően a különböző elektroncsoportok sajátosságairól is felvilágosítást lehet belőle kapni. ez azért jelentős, mert az elektronhéjak sűrűsége határozza meg az atomok és molekulák viselkedését más atomokkal, illetőleg molekulákkal való kölcsönhatásaikban. ha az atomot bolygó méretűnek képzeljük el, akkor az elektronhéjaknak a légkör, a felszíni és felszín alatti rétegek felelnek meg, amelyeknek sűrűsége, nyomásviszonyai stb. döntik el, hogy mi történik például egy „meteor”, becsapódásakor.

kvantumkémiai problémák megoldására is több értékes módszert dolgoztak ki. amelyek gyakorlati jelentőségű kérdések tisztázását is elősegíthetik. a gyakorlati alkalmazáshoz elektronikus számológép szükséges, ilyen gépe azonban a kutatócsoportnak még nincs. külföldi intézetek azonban máris felhasználják a magyar eredményeket: több helyütt hozzákezdtek a gyakorlati számításokhoz.

/folyt. köv./

9.59/-n

-15-

1020 P₂ /

bb 33. /tizéves ... 1. folyt./ m

érdekes, hogy az elméleti fizikai kutatócsoport tagjai a metánmolekula mágnesezhetőségével kapcsolatban olyan eredményekre jutottak, amelyek nem egyeztek meg a korábbi kísérleti adatokkal. ennek ellenére közzétették eredményeiket, amelyek nyomán több külföldi intézetben újabb méréseket végeztek, és ezek igazolták a magyar tudósok megállapításait.

a szilárdtest-fizikában jelentős eredmény volt egy nagyon szemléletes fémmodell kialakítása. ennek segítségével az alkálifémek, a nemesfémek és a többvegyértékű fémek, mint az alumínium, számos tulajdonságát kvantitatíve is meg tudták határozni.

a folyadékszerkezeti kutatások eredményeként közelebb jutottak az abszolút nullapont körüli hőmérsékletű folyékony hélium-3, illetve hélium-4, titkaihoz, ami az ugynevezett alacsony /minusz 270 fok alatti/ hőmérsékletű folyadékok világába ad betekintést.

a csoportban foglalkoztak heisenberg nemlineáris spinorelméletével, és létrehozták az elméletnek új változatát is. ezek a vizsgálatok az elemi részecskék számos tulajdonságára nézve a tapasztalattal egyező eredményeket hoztak.

maga heisenberg is nagy érdeklődéssel és elismeréssel fogadta a csoportban folyó kutatásokat és gombás akadémikust kvantumkémiai és atomszerkezeti kutatásokra, egyik munkatársát pedig hosszabb kutatómunkára meghívta magához a müncheni max planck intézetbe. /mti/

-. -

bb 32. az asszonyok téli foglalkoztatására műanyagüzem nyílt a kocszi aranykalász tsz-ben

vid ká sk vm

1964. december 3.

a kocszi aranykalász termelőszövetkezetben megnyílt a műanyagipari ktsz tatali telepének fióküzeme. ezzel hetven asszonnak és leánynak nyújtanak téli munkalehetőséget. az aranykalász tsz-ben nagy szükség van a szorgalmas lányokra, asszonyokra, mert sok munkaigényes növényt termelnek, télen viszont nem tudták foglalkoztatni őket. most a kisipari fióküzemben valamennyien dolgozhatnak, egészen március 31-ig. mintegy 70-féle műanyagipari cikket szeretnek.

a műanyagüzemben dolgozó asszonyokat a termelőszövetkezet fizeti, s az számot el a kész termékkel a ktsz-szel. a nyersanyagot, a szerszámokat és a munkavezetőt a ktsz biztosítja. /mti/

-. -

10.08/-n

-16-

10.20 Pn!

l

bb 28. mintegy 70 millió tonna lignitvagyont találtak gyöngyös és nagyréde között

vid lk vm ki

1964. december 3.

az északmagyarországi földtani kutató-furó vállalat dolgozója a múlt év végén új lignittelepek kereséséhez fogtak hozzá. a kutató munkát 12 nagyteljesítményű mélyfuró berendezéssel a hort, gyöngyös és karácsond közötti területen végezték. a berendezésekkel átlag 140 méter mélységig hatoltak le. a munkák során megvizsgálták a földréteg összetételét, a talált lignittelepek vastagságát, kiterjedését. a legértékesebb leletre gyöngyös és nagyréde között bukkantak. itt viszonylag vékony, 40-50 méter vastag, földtakaró alatt, a szakemberek eddigi véleménye szerint mintegy 70 millió tonna, 1600-1800 kalória fűtőértékű lignitvagyont húzódik. ez a lignittelep külszíni bányászásra alkalmas. a környéken a jövő évben újabb kutatófurásokra kerül sor, hogy a mátraaljai lignittelepek kiterjedéséről mielőbb pontos térkép álljon rendelkezésre. /mti/

-. -

bb 34. pénteken törökszentmiklóson sorsolják a lottót

1 kf/kf/m/vg

1964. december 3.

a hónap első lottó sorsolását, a 49. játékhet nyerőszámainak a húzását, december 4-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel törökszentmiklóson rendezik a sportfogadási és lottó igazgatóság. /mti/

-. -

11.20/-n

-17-

Pn!

l

bb 35. dr. polinszky károly

k vt/tné/m/zs

1964. december 3.

művelődésügyi miniszterhelyettes vezetésével csütörtökön négy tagú küldöttség utazott szófiába, a magyar-bolgár kulturális egyezmény 1965-66. évi munkatervének megtárgyalására./mti/

bb 36. az ünnepi csucsforgalomra készül a helyközi távbeszélő igazgatóság - már előjegyeztethetők a karácsonyi, újévi tengerentuli telefonbeszélgetések

i kf/kf/m/vg

1964. december 3.

a helyközi távbeszélő igazgatóság -, amely a hazai távolsági és a nemzetközi telefonforgalmat bonyolítja le - készülődik az ünnepi csucsforgalomra. karácsonykor és újévkor ugyanis többen kérnek kapcsolást külföldre, Európába és a tengerentúlra, hogy élőszóval köszönthessék, üdvözölhessék távoli ismerőseiket, rokonaikat. az igazgatóság a külföldi postákkal már tárgyalt az igényekről, igyekszik minél több szabad vonalat biztosítani a csúcsidezőkre. különösen szükséges ez az előrelátás a tengerentuli beszélgetéseknél. az elmúlt években is sokszor előfordult, hogy - többnyire a késedelmes bejelentés miatt nem tudták létrehozni a kért beszélgetéseket. a tengerentuli kábellel, a közvetlen rádiótelefon összeköttetésekkel rendelkező országok postái ilyenkor bővítik vonalaik számát, s még így is csak pontos menetrend szerint tudják lebonyolítani az óriásira növekedett nemzetközi telefonforgalmat.

a helyközi távbeszélő igazgatóság saját felkészüléséhez a közönség segítségét, támogatását is kéri. felhívja a figyelmet arra, hogy a karácsonyi és az újévi tengerentuli telefonbeszélgetéseket már most előjegyzésbe veszik a 136-200-as telefonszámon. az igazgatóság a jelentkezés sorrendjében igyekszik biztosítani a beszélgetésekhez az összeköttetéseket. a tapasztalatok szerint az üdvözlő telefonhívások a karácsony 2-3, s az újévi ünnepek 1-2 napjára korlátozódnak. a korai előjegyzés ellenére is előfordulhat, hogy az időpontok torlódása miatt valaki nem kapja meg a kért összeköttetést. ez elkerülhető, ha a hívásokat nem tartogatják az ünnepekre, hanem már december 20-tól igyekeznek lebonyolítani a tengerentuli telefonszolgálatokat./mti/

12.36/-n

1310

Pnc

-18-

le

bb 37. időjárásjelentés

tr/m

1964. december 3.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. december 3-án, csütörtökön délelőtt:

havazás, havaseső, eső

észak- és nyugat-Európában a skandinávia felett elhelyezkedő ciklon szállít különböző hőmérsékletű óceáni levegőt, míg a kontinens déli részeire egy földközitengeri ciklon keleti oldalán meleg levegő áramlik észak felé. így szárazföldünk nagy részén változékony, csapadékos az időjárás.

hazánkban tegnap a duna-tisza közén és a dunántul északnyugati vidékein változóan felhős, az ország többi részén borult volt az idő. az esti óráktól a déli megyékben megindult a csapadékhullás és reggelre az ország nagy részére áterjedt. a csapadék a délkeleti megyék kivételével hó alakjában hullott. a lehullott csapadék mennyisége általában 1-5, baranyában 8-13 milliméter volt. magasabb hegyeinken 1-2 centiméter vastagságú, sportolásra nem alkalmas hóréteg van. a hőmérséklet napközben 3-7, fokig emelkedett, ma hajnalra plusz 2, mínusz 2 fokig süllyedt. ma délelőtt borult volt az idő, és sok helyről jelentettek havazást.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 2.4 fok volt. 0.4 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter, erősen süllyedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: tulnyomóan borult idő. többféle havazás, havaseső, eső. ma mérsékelt, holnap megélénkülő, helyenként erős szél. a hőmérséklet kissé emelkedik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 fok körül, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 2-7 fok között.

a duna vízállása budapestnél 372 centiméter. /mti/

le

13.35/-n

-19-

13.05 Cinc

bb 38. korszerű üzemanyag-töltő állomást adtak át csütörtökön tatabányán

vid tne vm ki

1964. december 3.

tatabányán az e-5-ös gyorsforgalmu nemzetközi műút mellett csütörtökön korszerű ötkutas üzemanyag-töltő állomást helyeztek üzembe. egy-egy kut földalatti tartályában 25.000 liter üzemanyagot tárolnak. az állomás várakozó kitérőjén egyszerre 30 gépkocsi is elfér. a kiszolgálás gyors, mert minden munkát automata gépek végeznek. az új állomás éjjel-nappal a járművezetők rendelkezésére áll.

rövidesen elkészül az üzemanyag-töltő mellett épülő eszpresszó is, jövőre pedig átadják a korszerű szervizállomást./mti/

bb 39. fehérbe öltözött somogy

vid lk vm ki

1964. december 3.

a novembervégi tavaszias időjárást december elsején hideg idő váltotta fel somogyban. szerdán délután havaseső esett, majd sűrű pelyhekben hullt a hó. csütörtök reggelre öt centiméter vastag hó borította a megyét.

a kaposvári közuti igazgatóság területén azonnal riasztották a hőszerelőket, s elrendelték az elsőfoku készütséget. az utakon megjelentek a traktorvontatású hótoló faekék, valamint a salakszóró tehergépkocsik és a kanyarokban, a sikossá vált emelkedőkön salakot szórtak szét./mti/

bb 40. negyven éve egy munkahelyen

vid lk vm ki

1964. december 3.

ritka jubileumot ünnepelt ónodi sándor, a miskolci gázművek dolgozója. negyven éve lépett az üzem szolgálatába, s azóta megszakítás nélkül dolgozik munkahelyén. lámpagyújtóként kezdte, de szorgalmas tanulásának, odaadó munkaszeretetének eredményeként már négy éve a jelentős fejlődésen átment gázmű üzemvezetői posztját tölti be. ónodi sándort az évforduló alkalmából csütörtökön termelési tanácskozáson köszöntötték felettesei, munkatársai, s ekkor nyújtották át neki a kiváló dolgozó jelvényt, valamint a jubileumi jutalmat./mti/

14.10/-n

-20-

14.25 Pm

bb 41. sorozatban készülnek a cserépkályhák zalaegerszegen

vid lk vm ki

1964. december 3.

a zalaegerszegi cserépkályhagyárban csütörtökön új típusu cserépkályha gyártását kezdték meg. a kisméretű, mindössze 90 centiméter magas, több színben készülő kályhákat sorozatban gyártják. a lényegében hordozható kályha egyaránt alkalmas szobafűtésre és főzésre. a jövő évben már 10.000 ilyen kályhát készítenek.

megkezdtek a nagyméretű kályhák előregyártását is. a hét-nyolc sor magas kályhákat három-négy előre összeszerelt elemből állítják össze. ezzel lényegesen meggyorsul a kályha építés./mti/

bb 42. kiállítás a 150 éves parádsasvári üvegyárban

vid lk vm ki

1964. december 3.

a 150 éves fennállását ünneplő parádsasvári üvegyárban kiállítást nyitottak, amelyen a gyár régi és jelenlegi termékeit mutatják be. az érdekes gyűjtemény szemlélteti, hogy a gyár kezdetben csupán 4-5 változatban, jelenleg pedig több mint négyszáz változatban készíti termékeit./mti/

bb 43. szünetel a belföldi légiforgalom

k /hbj/m/vg

1964. december 3.

a malév vezérigazgatósága közli, hogy a repülés szempontjából kedvezőtlen meteorológiai viszonyok, valamint a vidéki repülőterek és repülőtérei berendezések karbantartási munkálatai miatt a belföldi légiforgalom 1964. december 5-től 1965. február 20-ig szünetel./mti/

14.40/-n

-21-

bb 44. a szerkesztőségek figyelmébe!

hi vm sr

1964. december 3.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk gáspár sándor elvtársnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a párt politikai akadémiáján elhangzott beszédének rövidített szövegét.

x x x

a párt vezető szerepe növekedésének és munkastilusának egyes kérdései

történelmi tapasztalataink egyértelműen igazolják a marxista-leninista igazságot: a proletárdiktatura létrehozásában, a szocializmus felépítésében objektíve szükségszerű a párt vezető szerepének érvényesülése. a munkásosztály azért hozza létre forradalmi pártját, hogy az az osztályharc különböző szakaszaiban vezetője legyen. ez a vezető szerep - bármennyire szükségszerű is - nem spontán érvényesül, hanem szakadatlan politikai, eszmei harcban, szivós körülmények között szervező munkában fejeződik ki.

a párt vezető szerepének feltételei

a legfontosabb feltétel, hogy a párt felismeri és megfogalmazza a munkásosztály, az egész dolgozó nép érdekeit, vágyait, törekvéseit, meghatározza a harc stratégiáját és taktikáját, és szervező munkával biztosítani tudja az így kialakított politika megvalósítását. a szocializmus építésének eddigi eredményei azt bizonyítják, hogy pártunknak megvannak ezek a tulajdonságai.

a párt élcsapatjellege és vezető szerepe érvényesülésének másik legfontosabb feltétele, hogy a pártnak helyes, tudományosan kidolgozott marxista-leninista politikája legyen, amelyet következetesen megvalósít a társadalmi élet minden területén. ez a feltétel is megvan a párt jelenlegi politikájában. az mszmp politikája magában foglalja a szocializmusért folyó harc nemzetközi és hazai tapasztalatait, helyesen fejezi ki a tömegek létérdekeit. a magyar dolgozók ezért érzik magukénak ezt a politikát, ezért munkálkodnak őszintén végrehajtásán.

a vezető szerep további nélkülözhetetlen feltétele, hogy a párt egésze és egyes szervezetei a maguk munkaterületén alkalmassá váljanak a vezetésre, a részvételükkel kidolgozott és jóváhagyott politikai vonal gyakorlati végrehajtására, más szavakkal: a párt erős, egységes és szervezett legyen. a párt vezető szerepe érvényesülésének ez a feltétele is megvan. világosan látjuk azonban, hogy a párt egysége nem egyszer s mindenkorra adott, változatlan állapot; a politikai, ideológiai és cselekvési egységét állandóan erősíteni és fejleszteni kell.
/folyt.köv./

15.05/a

15.05
Cse

- 22 -

/bb 44. a szerkesztőségek...1.folyt./vm

ebben az összefüggésben fontos tényező a párt összetétele, amely kihívást jelent a vezető szerep érvényesülésére. a bolsevik pártról írta lenin: „...nem az a legfőbb gondja, hogy taglétszámát növelje, hanem az, hogy a tagság minőségét javítsa...”, ez természetesen érvényes más kommunista pártokra is, ami helyzetünkre is. nekünk is olyan párttagokra van szükségünk, akik egyrészt magukévá teszik, helyeslik, értik a párt politikáját, másrészt képesek és alkalmosak a párt politikájának valóra váltására.

a korábbi években, a hatalom meghódítása és megszilárdítása után a régi pártvezetőség nem vette figyelembe leninnek ezt az álláspontját, helytelen pártépítési elveket követve, lehetővé tette, hogy nagyszámmal kerüljenek a pártba kevésbé szilárd elemek. a tapasztalat bebizonyította: ha túlságosan felduzzad a taglétszám, akkor elmosódik a párt és az osztály, valamint a párt és a nép közötti különbség; nem az osztályt emeljük a párt színvonalára, hanem a párt színvonalát igazítjuk az osztályéhoz. ilyen esetben csökken a párt ereje, szervezettsége, látszólagossá válik egysége. ugyanakkor hiba lenne, ha a párt bezárná kapuit a felvételre érett dolgozók előtt és elzárkózás, bizalmatlanság alakulna ki a párt és a hozzá közelállók között.

a párt vezető tevékenysége igen fontos erkölcsi követelményeket is tartalmaz. a nyolcadik kongresszus nyomatékosan aláhúzza céljaink világos volta mellett eszközeink tisztaságát. annak tudatában tevékenykedünk, hogy a munkásosztály, az összes dolgozó figyelik és ellenőrzik, megegyeznek-e szavaink és cselekedeteink. pártunk az utóbbi években megteremtette a bizalom légkörét és nem engedi azt az albizakodottsággal vagy be nem váltott ígéretekkel elrontani.

gáspár sándor a továbbiakban elemezte a párt vezető szerepét a szocialista forradalom különböző szakaszaiban, majd így folytatta:

vegyük sorra azokat a fontosabb tényezőket, amelyeket a párt vezető szerepének elemzésében figyelembe kell vennünk. a proletárdiktatura kialakult és megizmosodott, mechanizmusa a munkásosztály, a dolgozó nép szerve. ma már semmi sem indokolja, hogy mint régebben néha, e szervek helyett vagy fölött intézkedjünk. az állami igazgatókban dolgozó sok tízezzer kommunista is kötelezőek a különböző párt-határozatok. az a feladatuk, hogy biztosítsák adott helyeken e határozatok végrehajtását és ez szervek része a párt vezető szerepének. ha az állami és gazdasági szervek munkája javul, ez egyben a párt vezető szerepének növekedését is tükrözi.

/folyt.köv./

15.10/a
16.30 J

- 23 -

bb 44. a szerkesztőségek figyelmébe!

hi vm sr

1964. december 3.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk gáspár sándor elvtársnak, az mkszmp politikai bizottsága tagjának, a párt politikai akadémiáján elhangzott beszédének rövidített szövegét.

x x x

a párt vezető szerepe növekedésének és munkastilusának egyes kérdései

történelmi tapasztalataink egyértelműen igazolják a marxista-leninista igazságot: a proletárdiktatura létrehozásában, a szocializmus felépítésében objektíve szükségszerű a párt vezető szerepének érvényesülése. a munkásosztály azért hozza létre forradalmi pártját, hogy az az osztályharc különböző szakaszaiban vezetője legyen. ez a vezető szerep - bármennyire szükségszerű is - nem spontán érvényesül, hanem szakadatlan politikai, eszmei harcban, szívs körülmények között szervező munkában fejeződik ki.

a párt vezető szerepének feltételei

a legfontosabb feltétel, hogy a párt felismeri és megfogalmazza a munkásosztály, az egész dolgozó nép érdekeit, vágyait, törekvéseit, meghatározza a harc stratégiáját és taktikáját, és szervező munkával biztosítani tudja az így kialakított politika megvalósítását. a szocializmus építésének eddigi eredményei azt bizonyítják, hogy pártunknak megvannak ezek a tulajdonságai.

a párt élcsapatjellege és vezető szerepe érvényesülésének másik legfontosabb feltétele, hogy a pártnak helyes, tudományosan kidolgozott marxista-leninista politikája legyen, amelyet következetesen megvalósít a társadalmi élet minden területén. ez a feltétel is megvan a párt jelenlegi politikájában. az mkszmp politikája magában foglalja a szocializmusért folyó harc nemzetközi és hazai tapasztalatait, helyesen fejezi ki a tömegek létérdekeit. a magyar dolgozók ezért érzik magukénak ezt a politikát, ezért munkálkodnak őszintén végrehajtásán.

a vezető szerep további nélkülözhetetlen feltétele, hogy a párt egésze és egyes szervezetei a maguk munkaterületén alkalmassá váljanak a vezetésre, a részvételükkel kidolgozott és jóváhagyott politikai vonal gyakorlati végrehajtására, más szavakkal: a párt erős, egységes és szervezett legyen. a párt vezető szerepe érvényesülésének ez a feltétele is megvan. világosan látjuk azonban, hogy a párt egysége nem egyszer s mindenkorra adott, változatlan állapot; a politikai, ideológiai és cselekvési egységét állandóan erősíteni és fejleszteni kell.
/folyt.köv./

15.05/a

15.05
Cse

- 22 -

/bb 44. a szerkesztőségek...1.folyt./vm

ebben az összefüggésben fontos tényező a párt összetétele, amely kihat a vezető szerep érvényesülésére. a bolsevik pártról írta lenin: „...nem az a legfőbb gondja, hogy taglétszámát növelje, hanem az, hogy a tagság minőségét javítsa...”, ez természetesen érvényes más kommunista pártokra is, ami helyzetünkre is. nekünk is olyan párttagokra van szükségünk, akik egyrészt magukévá teszik, helyeslik, értik a párt politikáját, másrészt képesek és alkalmasak a párt politikájának valóra váltására.

a korábbi években, a hatalom meghódítása és megszilárdítása után a régi pártvezetőség nem vette figyelembe leninnek ezt az álláspontját, helytelen pártépítési elveket követve, lehetővé tette, hogy nagyszámmal kerüljenek a pártba kevésbé szilárd elemek. a tapasztalat bebizonyította: ha túlságosan felduzzad a taglétszám, akkor elmosódik a párt és az osztály, valamint a párt és a nép közötti különbség; nem az osztályt emeljük a párt színvonalára, hanem a párt színvonalát igazítjuk az osztályéhoz. ilyen esetben csökken a párt ereje, szervezettsége, látszólagossá válik egysége. ugyanakkor hiba lenne, ha a párt bezárná kapuit a felvételre érett dolgozók előtt és elzárkózás, bizalmatlanság alakulna ki a párt és a hozzá közelállók között.

a párt vezető tevékenysége igen fontos erkölcsi követelményeket is tartalmaz. a nyolcadik kongresszus nyomatékosan alá-huzta céljaink világos volta mellett eszközeink tisztaságát. annak tudatában tevékenykedünk, hogy a munkásosztály, az összes dolgozók figyelik és ellenőrzik, megegyeznek-e szavaink és cselekedeteink. pártunk az utóbbi években megteremtette a bizalom légkörét és nem engedti azt az albizakodottsággal vagy be nem váltott ígérekkel elrontani.

gáspár sándor a továbbiakban elemezte a párt vezető szerepét a szocialista forradalom különböző szakaszában, majd így folytatta:

vegyük sorra azokat a fontosabb tényezőket, amelyeket a párt vezető szerepének elemzésében figyelembe kell vennünk. a proletárdiktatura kialakult és megizmosodott, mechanizmusa a munkásosztály, a dolgozó nép szerve. ma már semmi sem indokolja, hogy mint régebben néha, e szervek helyett vagy fölött intézkedjünk. az állami igazgatóhatározatok, az a feladatuk, hogy biztosítsák adott helyeken e határozatok végrehajtását és ez szerves része a párt vezető szerepének. ha az állami és gazdasági szervek munkája javul, ez egyben a párt vezető szerepének növekedését is tükrözi.

/folyt.köv./

15.10/a
16.30g

- 23 -

bb 44. /a szerk. figy... 2. folyt./- szb

a tömegszervezetek és mozgalmak szerves alkotórészei a proletárdiktatura mechanizmusának. munkájukat önállósággal és felelősséggel végzik; a párt politikáját főként közvetett úton, a politikai meggyőzés és vita útján érvényesítik. kétségtelen, hogy ez nem könnyű módszer, de a kommunista párt számára mégis ez az egyetlen helyes és járható út, s ez a szocialista demokrácia lényegéhez tartozik. ez a módszer erősíti államunk szocialista jellegét azzal is, hogy a tömegszervezetek és mozgalmak révén sok százezer dolgozó közvetlenül részt vesz a közügyek intézésében.

társadalmunk demokratizmusának növekedését egyesek - talán éppen a burzsoá propaganda hatására - úgy fogják fel, mint „rendszerünk liberalizálódását”, akik ebben a hitben ringatják magukat, azok tévednek és csalódní fognak. a társadalmi, s ezen belül az üzemi demokrácia, a szabad vitalégek további térhódítása nem gyengíti, hanem erősíti a párt vezető szerepét, egyúttal elősegíti a dolgozók sokaságának tudatos, aktív részvételét a termelés és a társadalmi élet problémáinak megoldásában. ilymódon a párt vezető szerepe a tömegek cselekvésében realizálódik. erőtartálékaink a munkásosztályban, a szocializmust építő dolgozó népben vannak, és a demokrácia szélesedése mindinkább felszínre hozza azokat. a párt vezető szerepének növekedését ezért nem a demokrácia szélesedésétől, hanem a demokrácia korlátozásától kell féltetni.

kétségtelen, hogy társadalmi életünk különböző területein vannak liberális jelenségek: hanyagság, lógás, munka nélkül szerzett jövedelem, a törvények kijátszása stb. pártunk politikája, egész államunk tevékenysége, a tömegek demokráciájának kibontakoztatása éppen e jelenségek ellen irányul. a burzsoá szokások és maradványok elleni harc csakis a legszélesebb demokrácia talaján lehet eredményes. az „én is elnézem neked, te is nézd el nekem”, a „kéz kezét mos”, kispolgári elve ellen úgy lehet eredményesen fellépni, ha mi nem nézünk el semmit, ami kárt okoz a közösségnek, és harcolunk az ilyen tünetek ellen.

a szocialista demokrácia, s benne a párt demokrácia azért is fontos, mert ez a párt egész tevékenységét, irányvonalának helyességét is ellenőrzi. azt, hogy a párt a tömegek igényeinek megfelelően alakítja-e mindennapi politikáját, elsősorban a munkásosztály, a dolgozók összessége bírálja el. a kommunista párt a munkásosztálynak, a népnek nemcsak vezetője, hanem ügyének szolgáltatója is. s ez a szolgálat akkor halad jó úton, ha az ilyen ellenőrzés lehetséges és hatékony.

/folyt. köv./

15.30/a
16 35 F

- 24 -

bb 44. /a szerk. figy... 3. folyt./- szb

társadalmunk egységének erősítése, s a feladatok végrehajtása azt követeli: minden embert minden fórumon aszerint bíráljanak el, hogy cselekedeteivel, munkájával, magatartásával mennyire segíti a szocializmus építését. helytelen lenne, ha ma, a szocializmus teljes felépítésének időszakában aszerint ítélnék meg az embereket, hogy mik voltak husz-harminc évvel ezelőtt. fejlődésünk logikus következményének tartottuk például a származás szerinti megkülönböztetés eltörlését az egyetemi és főiskolai felvételeknél.

az osztályharc a többi között azt követeli, hogy fegyverrel, kényszerítő eszközökkel lépünk fel azokkal szemben, akik fegyverrel, erőszakkal fordulnak szocialista vívmányaink ellen; aki azonban letette a fegyvert - képletesen érve is -, azt rendszerünk ne kényszerítse arra, hogy ismét felvegye. mindenki számára megadjuk annak a lehetőségét, hogy egyenjogú állampolgárként beilleszkedjék sorainkba. ez is a proletár humanizmus következménye.

ezután arról szólt, hogy a szocializmus teljes felépítésének időszaka azt követeli, hogy a párt a legszélesebb osztályszövetség megeremtésével biztosítsa minden alkotó erő kibontakozását.

fejlődésünk mai szakaszában a szövetségi politika nem egyszerűen a különböző osztályok és rétegek eltérő érdekeit, illetve céljaik időleges egybeesését foglalja magában. ma a munkásosztály harcának alapvető céljai végérvényesen egybeesnek a nagyüzemi gazdálkodás útjára lépett parasztság és a néppel azonosuló értelmiség valóságos érdekeivel. ebből nyilvánvalóan következik, hogy az osztályharc és a szövetségi politika szétválása, még inkább szembeállítás, elméleti és politikai hiba.

a gazdasági és kulturális életünkben tapasztalható lazaságok, az előforduló felelőtlenség és hanyagság jogos elégedetlenséget kelte párttagokban és pártönkivüliekben egyaránt. indokolt türelmetlenséggel követelik a felelőtlenségek megszüntetését. e káros jelenségek megszüntetése viszont csak akkor lehetséges, ha mindenhol az osztályharc részének tekintik a szocialista gazdaság megerősítését és fejlesztését, gazdasági és kulturális életünk visszasságainak felszámolását. a megoldásra váró ezernyi feladat megerősítését és fejlesztését, gazdasági és kulturális életünk munkát, harcot követel. mindennemű türelmetlenség jogos, ha alkotó cselekvésre serkent, ha a maga helyén mindenki a legtöbbet teszi abból, amit tehet, ha az észrevételek, a „türelmetlen”, megnyilvánulások akkor és ott hangzanak el, amikor és ahol ezeket az észrevételeket figyelembe lehet venni, s a bajokon segíteni lehet.

/folyt. köv./
15.44/a
16 50 F

- 25 -

bb 44. /a szerk. figy... 4. folyt./- szb

a párt vezető szerepével kapcsolatban is akadnak helytelen nézetek. még mindig kísért - bár csökkenő mértékben - az a felfogás, amely a vezető szerepet a párt tagjai által elfoglalt pozíciók számán méri le. egy-egy pártonkívüli beállítása felesleges gazdasági-műszaki beosztásba - különösen, ha előzőleg kommunista töltötte be ezt - feléleszti ezt a helytelen szemléletet.

már sokszor elmondottuk, most is megismételjük, hogy a párt vezető szerepe ott és annyiban érvényesül, ahol és amennyiben megvalósulnak határozatai. éppen ezért nincs ellentmondás a pártonkívülieknek a társadalmi életbe történő fokozottabb bevonása és a párt vezető szerepének további növelése között, mivel ők is a szocializmus érdekében tevékenykednek, közreműködnek a politika megvalósításában. politikánk e két vonása kiegészíti, feltételezi, nem pedig kizárja egymást.

a már sokszor kifogásolt „statisztikai szemléletnek”, azonban bizonyos táptalajt ad a számos üzemben, hivatalban és intézményben tapasztalható protekció, a személyi kapcsolat és baráti összefonódás nyomán keletkező személycseréknek esetenkénti kúrsa szövevénye. nehezíti a helyzetet, hogy néha a pártszervezet helyes álláspontja, a párttitkár szava sem tudja megakadályozni a nyilvánvalóan hibás, a párt politikájával szemben álló intézkedést. ilyenkor határozottan ki kell mondani: ennek semmi köze sincs a párt politikájához, ez eltorzítja azt, tehát fel kell lépni ellene.

egyik oka a párt vezető szerepét vitató nézeteknek az is, hogy számos párt-alapszervezet gyenge és valóban nem játszik jelentős szerepet munkahelyén. a pártszervezetek tevékenysége a taggyűlések formális megtartásában, a felsőbb pártbizottságok által kiadott szervezeti és politikai instrukciók sematikus továbbadásában, a pártoktatás ilyen vagy olyan formáinak megszervezésében merül ki. az ilyen pártszervezetek tagjai elkészen hangoztatják téves nézeteiket, amelyek valójában saját szervezetük tehetetlenségének termékei. tapasztalataink szerint ezeken a helyeken a pártmunka megjavításával együtt a káros és helytelen nézetek is megszűnnek.

a párt szerepének olyan felfogásával is találkozunk, amely a technika, a tudomány fejlődésére, az értelmiség növekvő társadalmi szerepére hivatkozva, feleslegesnek, szükségtelennek tartja a párt vezető szerepének növelését.

/folyt.köv./

15.53/a

- 26 -

bb 44. /a szerk. figy... 5. folyt./- szb

egy mondatban úgy válaszolhatnánk erre, hogy tanuljunk meg szocialista módon élni, tudjunk szocialista módon dolgozni és gondolkodni. a 8. kongresszusnak ez a célkitűzése megszabja a konkrét feladatokat is, mégpedig abban, hogy maximális mértékben aknázzuk ki a szocialista rendszer előnyeit. ennek érdekében ma mindenekelőtt érvényt kell szerezni a párt politikájának a gazdasági építésben. a közvéleményt foglalkoztató kérdések jelentős része a gazdasági vezetéssel, a tervezéssel, a beruházások gazdaságosságával, a termelékenység, az életszínvonal alakulásával kapcsolatos. elítélik a termelőmunka egyes frontjain tapasztalható lazulást, és sürgetik a felelőtlenség megszüntetését biztosító intézkedéseket, általában határozottabb vezetés kívánnak. a központi bizottság ismeri a fejlődésünket akadályozó tényezőket, és legközelebbi ülésén érdemben megjegyzései a legtöbb esetben türelmetlen tenniakarásukat fejezi ki, és bizonyítja társadalmunk ószinte és szabad légkörét. a tettvágyat, amit milliók észrevételei is mutatnak, világos feladatmeghatározással, elsősorban a munka jó megszervezésével, a vezetés javításával lehet értékesíteni.

a szocialista gazdaság megerősítésével és fejlesztésével egyidejűleg fokozni kell a párt eszmei befolyását a társadalom minden osztályára és rétegére. ideológiai és kulturális életünkre jellemző a párt eszmei térhódítása. a pártszervezetek annak tudatában tevékenykednek, hogy a szocialista forradalom teljes győzelmének egyik legfőbb feltétele a sokoldalúan képzett, világnézetében és erkölcsében szocialista ember formálása. nyilvánvaló, hogy az új nemzedék nevelése, a felnőtt dolgozók politikai és szakmai oktatása a párt kulturális politikájának kiemelkedő fontosságú területei.

a gazdasági építő- és a kulturális nevelőmunka növekvő feladatai azt követelik a párttól, hogy tökéletesítse és hatékonyabbá tegye szocialista rendszerünk állami, társadalmi, gazdasági szervezeteinek, intézményeinek tevékenységét. mivel a párt politikája hivatalos állami politikává vált, és a tömegszervezetek, társadalmi mozgalmak e politika talaján működnek, e szervező munkája egyszersmind a párt vezető szerepének növekedését tükrözi. az állami, tanácsi, gazdasági, tömegszervezeti vezetőknél az adott munkaterületén önállóan kell megvalósítaniuk a párt politikáját. ez nem csökkenti, hanem növeli a párt vezető szerepét.

/folyt.köv./

16.00/a
17.35

- 27 -

bb 44. /a szerk. figy... 6. folyt./- szb

mindazt, amit követelményként állítunk a párt, a dolgozó emberek elé; fegyelmezetten, pontosan végrehajtani a terveket, érvényesíteni a népgazdaság érdekeit, felszámolni a felelőtlen-séget, az önzést, hangsúlyosan állítjuk a vezető szervek és vezetőik elé. mindenki felelős a saját tevékenységéért, s természetesen, hogy akinek nagyobb hatásköre van, annak nagyobb a felelőssége is. ezt az elvet kell érvényesíteni, ebben kell növelni pártunk vezető szerepét minden szinten, minden munkahelyen.

gazdasági életünk fejlődésének, eszméink térhódításának, a vezetés megjavításának emelője s egyben feltétele is a szocialista demokrácia kiteljesedése - mondotta -, majd így folytatta:

- a kommunisták és a pártszervezetek aktivitásának fokozásában legfontosabb feladatunk, a pártélet lenini normáinak maradéktalan érvényre juttatása, a demokratikus centralizmus minden elemének megtartása. erősíteniünk kell a pártfegyelmet, ugyanakkor fokozottabban kell ügyelnünk a párttagság jogainak tisztelben tartására. lenin utmutatása alapján, párton belüli munkásdemokrácián olyan szervezeti normát kell érteni, amely valamennyi párttagnak biztosítja a pártéletben való tevékeny részvételt. a munkásdemokrácia formája abban jut kifejezésre, hogy valamennyi funkcionáriust, a legalsóbbtól a legfelsőbbig, választják, ezek kötelesek működésükről beszámolni, ellenőrzés alatt állnak. ez az elv megköveteli a párttagok bevonását a párt politikájának kialakításába; a párt politikájának végrehajtását a párttagok kezébe teszi le. a most folyó vezetőségválasztások megnyugtató bizonyítékát adják a pártdemokrácia fejlődésének.

gáspár sándor a következőkben pártszervezeteink munkájának néhány módszertani kérdéséről szolt.

a növekvő új feladatok megkövetelik, hogy a vezetés módszereit minden szinten állandóan tökéletesítsük. az utóbbi időben a középszervek gyakran a határozatok sokaságával árasztják el az alsóbb szerveket, ami nem segíti, hanem gátolja a munkát. a gazdasági területeken, a kulturális életben jelentkező visszasságok és hibák arra mutatnak, hogy a határozatok meghozatala előtt sok esetben felszínesen elemzik a helyzetet, s ennek következtében pontatlanul határozzák meg a feladatokat. nagyon fontos, hogy az előkészítő munkában minél több hozzáértő véleményét, javaslatát vegyük figyelembe. a dolgozók iránti megbecsülésünket mindenekelőtt úgy fejezhetjük ki, hogy tiszteletben tartjuk véleményüket.

/folyt.köv./

16.15/a
17.10.9

- 28 -

bb 44. /a szerk. figy... 7. folyt./- szb

a helyi vezetők munkáját nehezíti, bénítja a felsőbb gazdasági szervek nagyszámu tilalma. ez meglehetősen leszűkíti annak a lehetőségét is, hogy a pártmunka a helyszínen hatékony legyen. a dolgozók aktivitását nagymértékben fokozza az, ha a helyszínen döntenek el az oda tartozó kérdéseket. a pártszervezetek számára a jelenleginél szélesebb lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a mindennapi munka során az emberek alkotó javaslatait hététköznapra tettekké változtassák.

a továbbiakban azokról a könnyen kiküszöbölhető hiányosságokról beszélt, amelyek a pártszervezetek munkájában tapasztalhatók, majd ezeket mondotta:

- Pártunk egységes hatása és cselekvése is indokolja, hogy szüntelen harcot folytassunk a párt politikáját torzító, félremagyarázó nézetek ellen, akár jobb- vagy baloldali színezetűek, akár hazai vagy nemzetközi talajon születnek.

elvileg nem szorul bizonyításra, hogy a munkásosztály érdekei nemzetközilek, hogy a forradalmi osztályharc egy adott ország kereteiben csak akkor győzhet véglegesen, ha célkitűzései egybeesnek a nemzetközi proletariátus alapvető törekvéseivel. pártunk tevékenysége, a társadalmunk fejlődésében elért eredmények bizonyítják, hogy az mszmp internacionalista szellemben cselekedett és nevelte egész népünket. nem tettünk egyetlen olyan lépést sem, amely konfliktust idézett volna elő a magyar dolgozó nép és a szocialista világközösség érdekei között. a mi nemzetköziségünk az épülő szocializmus viszonyai között már nemcsak politikailag és eszmeileg, hanem gazdasági síkon is érvényesül. gondos figyelemmel tanulmányozzuk a testvéri kommunista pártok, különösen a szocialista országok pártjainak tevékenységét. a közös célokért végzett munka tapasztalatainak rendszeres összevetése és elméleti általánosítása gazdagítja a marxizmus-leninizmus elméletét. számunkra különösen fontosak a szovjetunió pártjának és népének tapasztalatai. a szovjet nép közel fél évszázados építőmunkájának tanulságai felmérhetetlen segítséget nyújtanak számunkra. testvéri együttműködésünk, a pártjaink és népeink között kialakult őszinte és mély barátság lehetővé teszi számunkra, hogy a világ első szocialista hatalmának támogatását élvezzük, és hasznosítsuk a szocializmus építésében szerzett tapasztalatait.

a világ proletariátusa őszinte tisztelettel és elismeréssel tekint a szovjet népre, amely önzetlenül magára vállalta az emberiség új életének uttörő munkáját.

/folyt.köv./

16.25/a

17.10.9

- 29 -

bb 44. /a szerk. figy... 8. folyt./- szb

házánkban a szocializmus építésének nemzetközi elismerést kiváltó eredményei úgy születtek meg, hogy népünk követi pártunkat, minden becsületes dolgozó a párt politikájának megvalósítását segíti elő mindennapos munkájával, hogy társadalmunk egészének életében érvényesül a párt vezető szerepe. Mindenkiel szemben fellépünk - éljen akár idehaza, akár külföldön -, aki kétségbe meri vonni, le meri becsülni pártunknak és tagjainak munkáját, áldozatkészségét, mert ezzel nemcsak bennünket, hanem dolgozó népünket, harcunkat, elért eredményeinket becsüli le.

a kommunisták százezrei példamutató, áldozatos munkát végeztek dolgozó népünk sorsának jobbátételéért. a harcok nehéz szakaszaiban életüket és egészségüket is áldozták a munkásosztály, a dolgozó nép boldogulásáért. a mártírok, a hősök áldozatai nem voltak hiábavalók. büszkék vagyunk rájuk. de büszkék vagyunk azokra a szerény kommunista harcosokra, aktivistákra, akiknek mindennapos munkája valósítja meg a párt célkitűzéseit életünk minden területén.

ma is nagy felelősség hárul és sok függ a kommunisták munkájától. azt várja tőlük a párt, hogy elől járjanak az új feladatok megoldásában, a helyesebb módszerek kialakításában, hogy élharcosai legyenek a visszasságok, a lazaságok elleni harcnak.

népünk igényli a párt vezetését és tiszteli, becsüli a pártot, a kommunistákat.

a kommunisták boldogságát az adja meg, ha munkájuk nyomán egyre több ember válik meggyőződéses kommunistává, dolgozik lelkesen a szocialista Magyarországért, ha a szocializmus ügye előrehalad, ha új városrészek nőnek ki a földből, ha jobbá, szebbé, kulturáltabbá válik az emberek élete. ebben van mindannyiunk erőfeszítéseinek, a párt tevékenységének értelme, ebben testesül meg a párt vezető szerepe - fejezte be beszédét Gáspár Sándor. /mti/

--

Me

16.30/a

- 30 -

17⁰⁰ *ai*

bb 46. a bakonyban megkezdődött a tél

vid lk vm ki

1964. december 3.

a bakonyban csütörtökre virradó éjjel megkezdődött a tél. a hegyvidék magasabb tetőin megjelentek a fehér hófoltok. a havazás nehezítette a gépjárműforgalmat. a hegyi utakat nyomban felszórták. bár csütörtökön a vékony hóréteg még nem képezhetett akadályokat, a hóeltakarító gépek kivonultak a bakony legveszélyeztetettebb területeire, hogy szükség esetén készen álljanak. /mti/

--

bb 45. tiszta a határ - egy hét alatt 10.000 hold mélyszántás heves megyében

vid ká sk vm

1964. december 3.

heves megyében a csütörtökön lehullott hó földben találta az ősziakat és tiszta határt öltöztetett fehérbe. a kukorica 63.000 holdról került fedél alá, s végeztek a betakarítással a cukorrépa földeken is, megkönnyítve ezzel az őszi mélyszántást. a legutóbbi egy hét alatt több mint 10.000 holdon végezték el a megyében az őszi mélyszántást.

a megye borvidékein folytatódik a talajelőkészítés az új telepítések alá. a termelőszövetkezetek a héten már arról adtak számot, hogy a tavaszi szőlő- és gyümölcsstelepitésekhez a tervezett 1800 holdon már megforgatták a talajt. /mti/

--

bb 48. építőipari székházat avattak szombathelyen

vid lk vm ki

1964. december 3.

új építőipari székházat adtak át rendeltetésének szombathelyen. a modern, háromemeletes épület a hunyadi úton, a nemrég létesült építőmunkás-szállás szomszédságában áll. a napokban megkezdődik a munka a vasi építőipar központi épületében. /mti/

--

16.45/- szb

-31-

17⁰⁰ *ai*

Me

bb 49. a székesfehérvári országos régészeti konferencia

vid j vm fm

1964. december 3.

második napján, csütörtökön sz. burger alicé, a nemzeti múzeum osztályvezetője „római kori lapidárium, a kőmúzeum a népművelés szolgálatában”, címmel tartott előadást, amelyet széleskörű vita követte. a konferencia befejezéseként a résztvevők megtekintették a székesfehérvári istván király múzeum gyűjteményeit./mti/

- . -

bb 50. vasas üzemek szocialista brigádvezetőinek értekezlete győrött

vid lk vm ki

1964. december 3.

győr-sopron megye 12 vasipari üzeméből 171 szocialista brigád vezetői csütörtökön tanácskozást tartottak győrött a szakszervezetek jókai mór művelődési házában. értékelték a szocialista brigádmozgalom eddigi tapasztalatait és ennek alapján meghatározták a további teendőket.

a beszámoló és a hozzászólások után megválasztották a második országos brigádvezetői tanácskozás küldötteit./mti/

- . -

bb 51. 1250 résztvevő a hajdusági traktoros tanfolyamokon

vid ká tr vm

1964. december 3.

hajdu-bihar megye termelőszövetkezeteiben, állami gazdaságai-ban és gépállomásain megkezdődtek a téli traktoros tanfolyamok. a résztvevők több mint háromnegyed része fiatal tsz-tag. elsősorban abból a 100 közös gazdaságból jelentkeztek, ahol már létrehozták a saját gépparkot. 1050 fiatal most ül először traktorra, s három hónapos tanulás után szerez traktor, illetve vontató vezetői jogosítványt. 200, több-éves gyakorlattal rendelkező traktorvezető 5 hónapos tanfolyamon gyarapítja tovább szaktudását./mti/

- . -

bb 52. nyugdíjba ment dunaujváros első rikkancsa

vid lk vm ki

1964. december 3.

a napokban vonult nyugdíjba dunaujváros első rikkancsa, újságírója, pintér józsef. akkor állt a dunaujvárosi lapterjesztés szolgálatába, amikor 1951-ben az első dunaujvárosi újság megjelent. előzékeny és figyelmes magatartásáért megkedvelték, megszerették a dunaujvárosiak./mti/

- . -

16.50/a

17.40/1

- 32 -

Me

bb 53. korszerű központi műhelyüzemet adtak át tatabányán

vid lk-lm ki

1964. december 3.

csütörtökön a tatabányai szénbányászati trösztnek korszerű műhelyüzemet adtak át. a javító, szerelő munkások eddig a városban szétszórva, több műhelyben dolgoztak, s ez megnehezítette irányításukat. az új, három csarnokos központi műhelyben jobb és egészségesebb körülmények között dolgozik a négyszáz szakmunkás. így gyorsabb, gazdaságosabb lesz a földalatti berendezések, gépek javítása, karbantartása./mti/

- . -

bb 54. télapó a gyermekotthonokban, kórházakban

i fe/sk-lm zs

1964. december 3.

országszerte nagy a készülődés a télapó-ünnepségekre. budapesten a kerületi nőtanácsok rendezésében változatos színes program, sok-sok kedves meglepetés várja a kicsinyeket. a 6. kerületi nőtanács négy helyen is tart télapó-ünnepségeket, ahol a rádió és a televízió gyermekműsoraiból ismert színészek szórakoztatják a kicsinyeket. meglepetésként ajándécsomagokat - csokit és játékszereket - kapnak a gyermekek a télapó kosarából. a nőtanács aktivistái a szondi utcai állami gyermekintézet kis lakóiról sem feledkeznek meg: ajándékokkal kedveskednek a gyermekeknek.

az 1. kerületben gyermek-matinéra készülnek. december 6-án délelőtt a nőtanács szilágyi dezső tér 6. szám alatti helyiségében a többi között a csehszlovák kulturától kapott bábfilmvetítik a gyermekeknek. itt a télapó a nagyobbaknak meséskönyvet, a kisebbeknek édességet hoz a tarsolyában. a kerületi nőtanács, amely a kaffka margit gyermekotthon védnöke, az ünnep alkalmából, könyvekkel és más ajándékokkal keresi fel az intézet kis lakóit.

a 8. kerületben a nőtanács hazánk felszabadulása 20. évfordulója alkalmából gyermek-vetélkedő sorozatot indított, amelynek eredményét április 4-én hirdetik majd ki. e sorozat keretében tartják meg a télapó-ünnepséget is. a nőtanács aktivistái a heim pál gyermekotthonba is ellátogatnak, hogy ajándécsomagaikkal örömet szerezzenek a kis ápoltnak.

a 13. kerületben az óvónők télapó napján mesékkel keresik fel a kórházakban fekvő beteg gyermekeket.

a 18. kerületi nőtanács mintegy 100, nevelőszülőkhöz kiadott gyermeket lát vendégül. a „házigazda”, sok játékkal, babákkal, állatfigurákkal, kockajátékokkal és kisruhákkal várja a vendégsereget./mti/

- . -

17.00/a

17.00/1

- 33 -

Me

bb 47. megnyitották a nyolcadik miskolci országos képzőművészeti kiállítást

vid j-lm fm

1964. december 3.

csütörtökön, miskolc felszabadulásának 20. évfordulóján ünnepélyesen megnyitották a nyolcadik miskolci országos képzőművészeti kiállítást. a városi tanácsház disztermében fekete lászló vb. elnök köszöntötte a budapestről, valamint az ország különböző részeiből megjelent művészeket.

a tárlatra több mint 800 képzőművészeti alkotásból választották ki azt a 90 festményt, 50 grafikát, 56 szobrot és kisplasztikát, amely a budapestben, a miskolci művésztelepen, valamint az ország más részeiben élő és alkotó képzőművészek utóbbi kétévi munkásságát szemlélteti.

a kiállítást két helyen rendezték meg. a városi tanácsháza disztermében kapott helyet a festészeti anyag, a grafikákat és a szobrászati alkotásokat pedig a szakszervezetek megyei tanácsának székházában állították ki. bemutatták a közönségnek azokat a festményeket, amelyeket miskolc város tanácsának megbízásából a miskolci művésztelepen élő képzőművészek alkottak a város felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából. a tiz olajfestményt a városi tanács mintegy 100.000 forintért vásárolta meg.

a zsüri döntése alapján kiosztották az intézmények által alapított díjakat a kiállításon szereplő legkiemelkedőbb művek alkotóinak.

miskolc város 8000 forintos nagydíját ferenczy béni kossuth-díjas szobrászművész, a borsod megyei tanács 6000 forintos díját feledy gyula, miskolcon élő munkácsy-díjas festőművész kapta; a diósgyőri lenin kohászati művek, a diósgyőri gépgyár, valamint a borsodi szénbányászati tröszt által alapított, 5000-5000 forintos díjakat kis nagy andrás szobrászművész, dombrovszky szaniszló és tóth imre festőművészek kapták. a művészeknek a díjakkal együtt átadták a kiállítás emlékplakettjét is./mti/

--

Muz

17.02/a

17.00 Cse

- 34 -

bb 55. mezőgazdasági szakkönyv kiállítás nyílt gyulán

vid ká/ tr-lm -cz

1964. december 3.

gyulán csütörtökön nagyszabású mezőgazdasági könyvkiállítás nyílt az erkel ferenc művelődési ház nagytermében. hatszáz, a mezőgazdasági kutatások legújabb eredményeivel, a kutató szakemberek elméleti és gyakorlati tapasztalataival foglalkozó magyar szak-könyvet mutatnak be. érdekessége a kiállításnak, hogy a román nemzetiség lakta gyula város és járás mezőgazdasági szakembereit megismerteti a román nyelvű szakkönyvekkel is.

a megnyitó után dr. bajor ferenc, a földművelésügyi minisztérium sertéstenyésztési osztályának vezetője a sertés-tartás és hizlalás címmel tartott előadást./mti/

--

bb 56. a nógrádi szénbányákban kétszáz, szocialista címért versenyző brigád teljesítette évi tervét

vid lk-lm ki

1964. december 3.

kétszázharminchat bányász munkacsoport vetélkedik a szocialista címért a nógrádi szénmedencében. a több mint háromezer brigádtag idei versenyének, a terv teljesítésén kívül, elsősorban a szén fűtőértékének javítása és a termelés költségeinek csökkentése a célja.

noha a követelmények nagyok, a kitüntető címért folyó versenyben mégis egymást szárnyalják túl teljesítményeikkel a brigádok. több közülük már másodszor, sőt harmadszor várományosa a szocialista címnek. a mizserfai bányában pintér andrás brigádja már több mint ötezer tonna szénrel adott többet esedékes tervénél, s ezzel egész évi tervét is teljesítette. ugyanakkor csaknem öt százalékkal csökkentette a kitermelt szén palatartalmát. a szorospataki bányában több kamrafejtésben dolgozó bányász-csoport teljesítette már évi tervét. közülük cikortás gábor vājár csapata kilencszáz tonna szenet adott tervén felül. a kányási frontbrigádok közül sándor jános brigádja csütörtökön küldte felszínre az évi terv utolsó tonna szénét. a zagyvai bányában dolgozik kovács lászló kossuth-díjas vājár brigádja. a kovács-brigád januártól 108 százalékos átlagteljesítménnyel dolgozott, s ugyancsak külszínre küldte az idei terv utolsó csille szénét is.

a nógrádi szénbányákban eddig 200, szocialista címért versenyző bányászbrigád teljesítette évi tervét./mti/

--

17.14/a

18.00 Cse

- 35 -

Muz

bb 57. magyar színházi delegáció utazott a szovjetunióba

k s/tm-lm fm

1964. december 3.

csütörtökön háromtagú színházi küldöttség utazott a szovjetunióba molnár bélának, a művelődésügyi minisztérium színházi osztálya vezetőjének vezetésével. a delegáció két hetet tölt a szovjetunióban. szovjet szindarabokkal ismerkednek és tanulmányozzák a színházak gazdálkodásának módszereit./mti/

bb 58. rendelkezés a decemberi és a januári bérfizetésekről

i s/tr-lm vg

1964. december 3.

a karácsonyi és ujévi munkaszüneti napokra való tekintettel a pénzügyminiszter, a szakszervezetek országos tanácsával egyetértésben szabályozta a decemberi és januári bérfizetések időpontját. a rendelkezésnek megfelelően a december 21-én, 22-én, és 23-án esedékes béreket december 21-re, a december 24-én és 25-én járó béreket december 22-re, a december 26-i és 27-i bérfizetési napokat december 23-ára hozták előre. a december 29-én és 30-án esedékes béreket december 29-én fizetik, a december 31-i, a január 1-i, 2-i és 3-i bérfizetési napokat pedig december 30-ra hozták előre.

a többi bérfizetési nap változatlan, azokat előrehozni, vagy a bérre előleget folyósítani nem szabad. a bérfizetés szabályozása egyébként nem érinti az állami és szövetkezeti építőipar december 23-i részfizetési napját, amely változatlan./mti/

bb 59. újabb 100 tonnás uszódarut küldtek próbautra a magyar hajó- és darugyárból

i st/tr-lm vg

1964. december 3.

a magyar hajó- és darugyár angyalföldi gyáregységéből csütörtökön próbautra küldték a 61. száztonnás uszódarut. a daru a jövő héten hagyja el végleg magyarországot és elindul rendeltetési helyére, a szovjetunióba./mti/

17.47/a
19 2 3

- 36 -

bb 60. munkás-képzőművészek kiállítása az angyalföldi hajógyárban

i ae/tm-lm fm

1964. december 3.

a magyar hajó- és darugyár központi képzőművészkörének tagjai első alkalommal mutatkoztak be a gyári nyilvánosság előtt alkotásaikkal. az angyalföldi gyártelep művelődési házában csütörtökön megnyílt kiállításon 94 képet láthatnak az érdeklődők. alkotóik kivétel nélkül fizikai dolgozók, akik hat év óta képezik magukat a képzőművészetben. munkásságuk méltán tarthat számot a szakemberek érdeklődésére./mti/

bb 61. a thália színház művész-brigádja a csepeli nyugdíjasok között - decemberben 20 előadást tartanak a fővárosi színházak művész-brigádjai munkáskolóniákon és szállásokon

i át/tm-lm fm

1964. december 3.

több mint 200 csepeli nyugdíjas gyűlt össze csütörtökön, hogy megnézzék a thália színház művészbrigádjának ajándékműsorát. a nyugdíjas klub tagjait egyórás műsorral szórakoztatták a művészek. pénteken a bécsi uti téglagyár dolgozóit keresik fel ajándékműsorukkal. a thália színházon kívül a józsef attila és a madách színház, valamint a vidám színpad brigádjai ebben a hónapban összesen 20 előadást tartanak a fővárosi peremkerületek munkáskolóniáin, szállásain. bekapcsolódik ezekbe a vendégműsorokba a vasas központi művészegyüttes, a józsefvárosi irodalmi színpad és több nagy zenekar is./mti/

bb 62. meghalt naphegyi józsef, a munkásmozgalom régi harcosa

k tr-lm zs

1964. december 3.

elhunyt naphegyi józsef, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a bőripari dolgozók szakszervezete és a magyar partizán szövetség tagja. 1918-ban tagja lett a bőripari munkások szakszervezetének, 1919-ben vöröskatoná volt. 1925-ben lépett a párt tagjai sorába. a párt betiltása után illegális munkát végzett, mint a keleti terület sajtója, és résztvett a bőrmunkás szakszervezeti ellenzék tevékenységében. többször letartóztatták és a felszabadulásig rendőri felügyelet alatt állt. a felszabadulás után különböző helyeken dolgozott, nyugdíjazásáig.

naphegyi józsefet az mszmp 9. kerületi bizottsága, a magyar partizán szövetség és a bőripari dolgozók szakszervezete saját halottjának tekinti. hamvasztás előtti bucsuztatása december 8-án, kedden 1/2 12 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

18.09/a

- 37 -

bb 63. az ország nagyrészen leesett az első hó - a rendkívüli légszennyeződés okozta a budapest feletti „egyiptomi”, sötétséget - pénteken kissé javul az idő

1 cs/tr szb ká

1964. december 3.

a kontinens legészakibb tájairól indult hideg légtömegek éppen december 1-én vetettek véget a november második felében kialakult rendkívül enyhe időjárásnak, s a szerdai középhőmérséklet - november 9-e óta elsősorban - már alacsonyabb volt a sokévi átlagnál is. egyrészt a hirtelen jött lehülés, másrészt a földközi-tengeri ciklon hajtotta, s a hideg rétegre felsikló párák, déli légáramlás okozta a csütörtök reggelre virradó éjszaka kezdődött nagyarányú esőzést, amely az ország több vidékén havazásba ment át.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul elmondották, hogy a csütörtök reggelig lehullott eső, illetve a hó csapadékértéke általában 1-10 milliméter között volt, a dunántul déli vidékeken azonban 10-13 millimétert mértek. összefüggő hótakaró csupán a dunántul déli felében, továbbá budapest környékén körülbelül 100 kilométer széles sávon, valamint a mátra, a bükk és a zempléni hegység vidékén alakult ki. a hóréteg vastagsága somogy, tolna és baranya megyében 3-6 centiméter, az északi hegyvidékeken azonban csak 1-2 centiméter volt, sportolásra még nem alkalmas. a havazás, illetve esőzés csütörtökön ország-szerte folytatódott.

a hőmérsékleti maximumok szerdán 3-7, csütörtökön pedig 0, plusz 5 fok között alakultak ki. a csütörtöki középhőmérséklet már 1-1 1/2 fokkal maradt a sokévi átlag szintje alatt.

csütörtökön a déli órákban sötétedni kezdett a fővárosban és délután 3 órára egészen bealkonyodott: az utcákon mindenütt kigyúltak a lámpák, a járművek teljes világítással közlekedtek. a meteorológusok szerint a budapesti viszonylatban is szokatlanul nagy, szinte „egyiptomi”, sötétséget a rendkívül vastag - 5-6 kilométernyi - felhőréteg, illetve az alatta felgyült rengeteg füst és korom okozta, továbbá, hogy csütörtök délután a főváros felett sem vízszintes, sem függőleges irányú légmozgás nem volt. a jelek szerint péntekre e tekintetben is javul kissé a helyzet, mivel a megélénkülő légáramlás a vastag „füstköd-süveget”, valószínűleg tovább sodorja, illetve szétesztatja.

a jelenlegi időjárást a tél erőteljes támadásai és az ősz „utóvéd-harcai”, jellemzik. míg a skandináv félszigeten, finnországon és a szovjetunió északi tundrás vidékeken mínusz 20, mínusz 33 fokos fagyok voltak csütörtök reggel, és az északi hideg legújabb hulláma elérte moszkvát, ukrajna déli tájairól még mindig kellemes, 12-16 fokos meleget jelentettek a megfigyelők.
/folyt.köv./
18.15/a

- 38 -

bb 63. /az ország nagyrészen... 1. folyt./- szb

a közeli napok időjárásába most a nyugat-európa felett kialakult mély és nagyterjedésű ciklon szől bele legerősebben. az új ciklon hatására várható nálunk is - már pénteken - a szél megélénkülése, sőt a nappali felmelegedés átmeneti kisebb emelkedése is.

pénteken hazánkban valószínűleg folytatódnak az esőzések, illetve a havasesők, havazások. a hőmérséklet hajnalban 0 fok körül lesz, a délutáni órákban azonban előreláthatólag már plusz 2, plusz 7 fokig emelkedik a hőmérők higánya. /mti/

--

bb 64. füstbura budapest felett - rekord villanyrogyasztás a fővárosban - megkezdték a homokszórást a hegyi utvonalakon

ö hbj/tm szb vg

1964. december 3.

furcsa jelenséggel köszöntött be csütörtökön az idei tél. már a hajnali órákban vastag felhőréteg terpeszkedett a főváros fölé - kora reggeltől enyhén havazott - ugyanakkor szinte egyiptomi sötétség borult a fővárosra, mert megrekedt a füst.

az elektromos művek tájékoztatása szerint csütörtökön óránként 30 000 kilowattórával használt több energiát budapest, mint más napokon. a lakásokban és hivatalokban szinte egész nap égett a villany. az elektromos művek a megnövekedett energia-igényt minden nehézség nélkül kielégítette.

még a déli órákban is lámpát, sőt reflektort használtak a pesti utcákon a járművek. a forgalom gyorsítására bizony elkelt volna a közvilágítás, különösen a belvárosban.

a budai hegyvidék magasabb részei csütörtökön fehérbe öltöztek. a fővárosi köztisztasági hivatal természetesen azonnal működésbe lépett és a budai hegyekben már a kora reggeli óráktól sóval kevert homokkal szórta az utakat. a fővárosi köztisztasági hivatal most már teljes téli készületet tart, a dolgozók a 8 óras munkaidőről áttértek a 10 óras műszakra. feltöltötték a homokszóró gépeket, s minden percben munkára indulhatnak a hóekék és a nagy teljesítményű seprőgépek is, hogy nagyobb havazás esetén azonnal takarítsák a főutvonalekat. /mti/

--

18.20/a

1925

Yue

- 39 -

Me

bb 68. római sándor látogatása a magyar édesipari vállalatnál
k hi/gk-lm zs

1964. december 3.

római sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja csütörtökön - kanczler gyulának, a 11. kerületi pártbizottság első titkárnak társaságában - látogatást tett a magyar édesipari vállalat csemege-édesipari gyárában. a vendégeket dr. czakó kálmán igazgató tájékoztatta az üzem munkájáról, eredményeiről és jövő évi termelési feladatairól. a gyárlátogatás során római sándor több üzemegységet keresett fel, s beszélgetett a dolgozókkal. /mti/

--

bb 70. befalazott pincerészt találtak tiszavasváriban - perzsaszőnyegek, csipkék, porcelán étkészletek, ingaórák kerültek elő - a teljes ,,feltárást,, még ezután végzik el

vid j-lm fm

1964. december 3.

a tiszavasvári szociális otthon - az egykori kastélyépület - pincéjében kéménycsatlakozás keresése közben befalazott pincerészekre bukkantak. az egymás követő első és második elfalazott, szekrény nagyságu rekeszből textiliák - perzsaszőnyegek, csipkék, függönyök, asztalterítők, stb. - kerültek elő. sajnos, az értékes anyagok tönkrementek. minden bizonnyal a víz ártott nekik, ami az 1960-as évben behatolt a pincébe.

a két kisebb rekesz után valamivel tágasabb, befalazott rész következett. ebben több porcelán edénykészletet, ingaórákat, hét karu gyertyatartót, fémből készített diszes képrámákat, iratokat találtak.

a napokban folytatják a pince teljes ,,feltárását,, feltehetően további elfalazott részek és értékek vannak/épület alatt. /mti/

--

bb 73. madách-émlékestek tolna megyében

vid j-lm fm

1964. december 3.

madách-émlékesteket rendez a tit tolna megyében a költő halálának 100. évfordulója alkalmából. csütörtökön délután a szekszárdi liszt ferenc állami zeneiskolában, este pedig a megyei tit klubban emlékeztek meg madáchról. /mti/

--

18.35/a

- 40 -

19.25 mi

bb 65. szovjet kutató előadása a szegedi egyetemen

vid j szb fm

1964. december 3.

i.a. meljcsuk, a szovjetunió tudományos akadémiaja nyelvtudományi intézetének osztályvezetője, a szovjet akadémia kibernetikai bizottságának alelnöke csütörtökön a szegedi józsef attila tudományegyetem ady téri épületében nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott ,,a matematikai nyelvészet és a gépi fordítás kérdései,, címmel.

a szovjet kutató a magyar nyelvről az orosz nyelvre való gépi fordítás uttörője, kezdeményezője volt a szovjetunióban. elsőnek alkotta meg az elektronikus számítógépeknek a magyar-orosz nyelvű fordításhoz szükséges kísérleti programozását. i.a. meljcsuk e munkájával kapcsolatban tanulta meg a magyar nyelvet. mostani látogatása alkalmából is magyarul beszélgetett azokkal a szegedi kibernetikusokkal és nyelvészekkel, akik a korábbi években segítséget nyújtottak neki a magyar-orosz gépi fordítással kapcsolatos kutatásainhoz. /mti/

--

bb 66. a vöröskereszt küldeménye a dél-vietnami árvizkárosultaknak

i ms/gk szb zs

1964. december 3.

a magyar vöröskereszt a dél-vietnami árvizkárosultak megsegítésére légi uton 300 000 forint értékben takarókat, lepedőket és gyógyszereket küldött a délvietnami nemzeti felszabadítási frontnak. /mti/

--

bb 67. megtámadott egy pécsi taxisőfőrt - néhány óra alatt elfogták a tettest

i bc/tm szb zs

1964. december 3.

vakmerő rablótámadást kísérelt meg czimber lászló, 17 éves ipari tanuló, személyi lakos. elhatározta, hogy - ha másképp nem, erőszakkal - gépkocsit szerez magának. tettének elkövetése előtt szeszitalt fogyasztott, majd pécssett a pályaudvar előtt taxit bérelt. amikor a taxival a szilágypusztai állami gazdaság bekötő-utjához értek, sörösüveggel leütötte a sofőrt, gál lajos, 52 éves pécsi gépkocsivezetőt. a taxi vezetője csak néhány pillanatra vesztette el eszméletét, ezért a suhanc kiugrott a gépkocsiból, s elmenekült.

gál lajos a pécsváradi rendőrkapitányságon feljelentést tett támadója ellen, s személyleírást is adott róla. az azonnal megindult nyomozás rövidesen eredményre vezetett: néhány óra múlva a rendőrség a munkásőrség segítségével elfogta czimber lászlót, aki beismerte a bűncselekményt. a rendőrség czimber lászlót előzetes letartóztatásba helyezte. /mti/

--

18.45/a

- 41 -

18.30 mi

me

bb 71. közlekedési balesetek

1 bc/hné-lm zs

1964. december 3.

a thökölly ut és a nefelejts utca torkolatánál egy 79-es trolibusz - mert nesics árpád, 26 éves trolibuszvezető elmulasztotta az elsőbbségadást - halálra gázolta özv. dani ignácné, 74 éves nyugdíjast. a gázoló trolibuszvezetőt a rendőrség őrizetbe vette és bevonta jogosítványát.

a rottenbiller utca és a péterfy sándor utca kereszteződésénél kéri lajos, 37 éves vegyészmérnök személygépkocsijával egy 73-as trolibusz elé hajtott, s azt hirtelen fékezésre kényszerítette. emiatt a trolibusz utasai közül márer árpádné, 66 éves nyugdíjas súlyosan, két másik utas könnyebben megsérült.

a lágymányosi ut és a bercsényi utca kereszteződésénél halassy emil, 45 éves műszaki irányító személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget egy 10/a jelzésű autóbusznak. a két jármű összeütközött, s a személygépkocsi vezetője súlyosan megsérült./mti/

..-

bb 72. az öregek és csökkent munkaképességük helyzetéről tárgyalt a baktalórántházi járási tanács végrehajtó bizottsága

vid j-lm fm

1964. december 3.

az idős tsz-tagok és a csökkent munkaképességük helyzetével foglalkozott csütörtöki ülésén a baktalórántházi járási tanács végrehajtó bizottsága. a felmérések szerint a járás termelőszövetkezetekben 1933 idős és csökkent munkaképességű tagot tartanak nyilván. a közös gazdaságok többsége igyekszik idős tagjainak életét megkönnyíteni azzal, hogy erejükhöz mérten biztosít munkát részükre és különféle juttatásokban részesíti őket. jelenleg mintegy 500 idős tagnak van elfoglaltsága. a végrehajtó bizottság szükségesnek tartja felkutatni azokat a további munkahelyeket, ahol az öregeket és csökkent munkaképességűeket foglalkoztatni lehet.

tavaly a járásban összesen - a természetbeniekkel együtt - 280 000 forint juttatásban részesítették őket. a háztáji területet és az ezek megműveléséhez szükséges fogatokat, gépi eszközöket valamennyi szövetkezet rendelkezésükre bocsátja. az idősebb nemzedék szociális gondozása terén azonban még további feladatok vannak. a tanács javasolja a szövetkezeteknek, hogy 1-2 százalékkal növeljék a szociális alapot, és adjanak még nagyobb támogatást az öregeknek. kéri a kisz-fiatalokat és az uttörőket, hogy segítsenek a magános, idő embereknek a házkörüli teendőikben./mti/

..-

18.50/a

- 42 -

19.00 Cse!

M

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 160-400, 260-600

A szerkesztésért és kiadásáért a vezetőség felel.

mti hivatalos közlemények

1964. december 3.

bb 69. a minisztertanács ülése

tr szb zs

1964. december 3.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. az országos tervhivatal elnöke jelentést tett a népgazdasági tervnek az első három negyedévben történt és az év végéig várható teljesítéséről, a munkaügyi miniszter a bér- és munkaügyi gazdálkodásról tájékoztatta a kormányt. a minisztertanács a jelentéseket megvitatta és elfogadta.

a földművelésügyi miniszter beszámolt az őszi mezőgazdasági munkák menetéről és bejelentette, hogy a kenyérgabonát, a hosszabb időn át tartó esőzés ellenére is lényegében a tervezett területen sikerült elvetni. a kormány a beszámolót tudomásul vette.

az országos idegenforgalmi hivatal vezetője az idegenforgalom idei tapasztalatairól és jövő évi feladatairól számolt be. a minisztertanács a jelentést megtárgyalta és elfogadta.

a kormány meghallgatta és tudomásul vette az igazságügyminiszter beszámolóját a vezetésével a szovjetunióban járt küldöttség tapasztalatairól, majd napi ügyeket tárgyalt. /mti/

..-

17.55/a

- 1 -

18.05 Cse!

M

bb 74. az egészségügyi világszervezet vezérigazgató-helyettese
budapesten

i ms/gk-lm zs

1964. december 3.

dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter meghívására
csütörtökön néhány napos látogatásra budapestre érkezett
dr. pierre-marie dorolle, az egészségügyi világszervezet
vezérigazgató-helyettese. a vendéget a ferihegyi repülőtéren
az egészségügyi minisztérium és a külügyminisztérium több
vezető munkatársa fogadta. /mti/

--

bb 75. időjárásjelentés

gk szb la

1964. december 3.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. december 3-án, csütör-
tökön 19 órakor:

havazások, esők

várható időjárás péntek estig:

tulnyomóan borult idő, havazásokkal, havasesőkkel, esőkkel.
megélnkülő helyenként erős szél. a hőmérséklet kissé emelkedik.
várható legmagasabb nappali hőmérséklet 2-5 fok között. /mti/

--

19.47/a

20.35 *ami*

- 43 -

Me

bb 76. carlo zecchi és enrico mainardi fellépése a zeneakadémián

t ol/tné-lm fm

1964. december 3.

csütörtökön este a zeneakadémián két neves olasz művész, - carlo zecchi karmester és enrico mainardi gordonkaművész - közreműködésével nagyszerű hangversenyt adott a magyar állami hangversenyzenekar. a koncerten mozart: c-dur szimfónia és schumann: gordonkaverseny című műve majd mozart: d-dur szere-nádja hangzott el./mti/

--

-44-

Vla

bb 77. a magyar történelmi társulat

gk-lm la

1964. december 3.

és a magyar unesco-bizottság csütörtökön a kulturális kapcsolatok intézetében felolvasó ülést rendezett, amelyen elekes lajos egyetemi tanár, a történettudományok doktora „pogyebád györgy béketervezete”, címmel tartott előadást, a béketerv 500. évfordulója alkalmából. a nagy érdeklődéssel kísért előadáson megjelent frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete is./mti/

--

- v é g e -

21. 10/Lm

~~2~~

-45-

Vla

MTI.

Kiadja a Magyar Tájékoztató Iroda, Budapest, I., Vém utca 6-7. Telefon: 188-400, 188-400
A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. december 4.

bb 1. koncert a milánói angelicum zenekarral - flotow „márta,, című dalművének felújítását és bruckner te deumát vezényli januárban erdélyi miklós

1 ol/gk-lm fm

1964. december 4.

az olaszországi vendégszerepléséről hazatért erdélyi miklós, az állami operaház karmestere nyilatkozott az mti munkatársának.

- rádiószerepléseimre és lemezfelvételeimre figyelt fel a hanglezgyártással is foglalkozó társaság, amely főként a barokk zene népszerűsítésére specializálta magát. milánóban a scala-n kívül nekik van egyedül állandó zenekaruk. a mintegy 80 főnyi együttest pozanosokkal a scala segíti ki. ezt a zenekart vezényeltem november 23-i koncertjén, amelynek egyik érdekessége fucsong kínai zongoraművész fellépése volt. műsorunkon chopin két zongoraversenye és kodály: galántai táncok című műve szerepelt. az előadóról és a kíséreltről is nagy elismeréssel emlékeztek meg a helyi lapok.

a további terveiről szólva erdélyi miklós elmondotta, hogy karácsony másnapjának estéjén az erkel színházban puccini toscá című operájának előadásán vezényli a zenekart. az esten kónya sándor éneklő cavaradossi szerepét.

megkezdtek az előkészületeket flotow „márta,, című dalművének felújítására, amelynek szintén ő lesz a karmestere. 8-án kezdik a szinpad próbákat és január végén mutatják be a felújítást.

- örömmel készülök az állami hangversenyzenekar január 18-i koncertjére is. ezen többek között előadjuk - a fővárosi énekkar közreműködésével - bruckner te deum-át, amely több mint egy évtizede nem szerepelt a hangversenyek műsorán, - mondotta erdélyi miklós./mti/

-1-

me